ΚΥΡΙΑΚΗ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος»
(Ἀπ. 1,10)

Φ 34 | ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2023 - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΤΕΤΡΑΜΗΝΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἔτος Θ΄
Ἀριθ. Φύλλου 34
ΚΥΡΙΑΚΗ

«ΚΥΡΙΑΚΗ»

Τετραμηνιαίο Ὀρθόδοξο Χριστιανικό Περιοδικό, ἰδιοκτησία τοῦ ὁμωνύμου Ἱεραποστολικοῦ Συλλόγου

Ὁδός Β΄ πάροδος Εἰρήνης 2, 60100 Κατερίνη, τηλ: 2351022183.
E-mail: info@iskiriaki.com.
Διαδίκτυο: http://www.iskiriaki.com

Ἔτος Θ΄, Ἀριθ. Φύλλου 34
Αὔγουστος - Νοέμβριος 2023

Ὑπεύθυνος Σύνταξης:
Ἀβραὰμ Σαλασίδης

Ἐκδότης:
Ἱεραποστολικός Σύλλογος «Κυριακή»

Σελιδοποίηση - Ἐκτύπωση:
Γραφικές Τέχνες «Μέλισσα»
Ἀσπροβάλτα, τηλ. 2397023313
melissa@melissaprint.com
graphics.melissa@gmail.com

Ἐτήσια συνδρομή: 5 Εὐρώ.
Ταχυδρ. Ἀποστολή Ἐσωτερικοῦ: 11 Εὐρώ.
Ταχυδρ. Ἀποστολή Ἐξωτερικοῦ: 13 Εὐρώ.

Ἀρ. Λογαρ. Τράπεζας Πειραιῶς:
6229-151566-056 EUR
IBAN:
GR9201712290006229151566056
Δικαιούχος: ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θερμή ἱκεσία στήν Παναγία 3
Παναγία ἡ δική μας παρρησία 4
Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς 6
Ἡ καλοκαιρινὴ πολυπολιτισμικότητα καὶ οἱ νέοι 8
Ἡ καλὴ ἀπομόνωση 10
“Ποῦ κρύβεται τελικὰ ἡ εὐτυχία;” 11
Πορεία ζωῆς 14
Σταυρός, ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης 15
Μεγάλη ἡ δύναμη τῆς μετανοίας 15
Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός 16
Ἀπό τήν πέννα τῶν ἀναγνωστῶν μας 20
Τὸ δημογραφικὸ δὲν εἶναι ἁπλὰ ἀριθμοὶ 21
Ὄχι, δὲν θὰ φύγω 22
Ἀπόψεις – Σχόλια στὴν Ἐπικαιρότητα ... 24
Ἀπό τίς δραστηριότητές μας 27
Ὁ ἡσυχαστὴς 30

Ἐξώφυλλο: Ἅγιος - τό νησί μέ τίς 365 ἐκκλησίες

Θερμή ἱκεσία στήν Παναγία

«Τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε»...

Ἔτσι λέει τὸ ὡραῖο Ἀπολυτίκιο τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεώς της: «Ἐν τῇ κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε». Ὅταν πέθανες σωματικά, Θεοτόκε, δὲν ἐγκατέλειψες τὸν κόσμο μὲ τὶς ἀσχήμιες καὶ τοὺς πόνους του. Εἶσαι πάντοτε κοντὰ σὲ ὁποιονδήποτε ἐπικαλεῖται τὶς πρεσβεῖες σου μὲ πίστη. Σπεύδεις σὲ Νοσοκομεῖα, σὲ καλύβες, σὲ φτωχόσπιτα ἀλλὰ καὶ σὲ ἀρχοντόσπιτα. Παντοῦ ὅπου σὲ καλοῦν ταπεινά.

Σὲ βλέπουμε καὶ σὲ νιώθουμε, Κυρία μας Θεοτόκε, μέσα στοὺς χιλιάδες μικροὺς καὶ μεγάλους ἱεροὺς Ναούς, ποὺ εἶναι ἀφιερωμένοι στὸ ἅγιο ὄνομά σου καὶ ἁγιάζουν ἀπ᾽ ἄκρη σ᾽ ἄκρη τὴν Ἑλλάδα μας. Ἀτελείωτα, ἀμέτρητα τὰ σημεῖα τῆς παρουσίας σου στὴν Πατρίδα μας, Δέσποινα τοῦ κόσμου.

Ἀγαπητοί μας,

Δεκαπενταύγουστος τοῦ σωτηρίου ἔτους 2023. Τί νά πρωτοζητήσουμε ἀπό τή Μάνα μας τή στοργική, πού ποτέ δέν μᾶς ἐγκατέλειψε; Πῶς νά ἱεραρχήσουμε τά προβλήματα, τίς ἀνάγκες, τά αἰτήματά μας; Κι εἶναι τόσα πολλά αὐτά, πού θέλουμε νά τῆς ποῦμε.

Κυρία Θεοτόκε, ἐσένα παρακαλοῦμε καί ἐσένα ἱκετεύουμε, δῶσε δύναμη σέ κάθε ἄνθρωπο πού δέχεται τούς καταιγισμούς τοῦ διαβόλου, σῶσε μας ἀπό τίς μεθοδεῖες τοῦ πονηροῦ καί κράτα τήν ψυχή μας στό δρόμο τῆς σωτηρίας, γιατί μετά ἀπό τό Θεό, σέ σένα μόνο ἐλπίζουμε, ἐσένα μόνο ἔχουμε γιά καύχημά μας καί σέ σένα μόνο ἔχουμε τό θάρρος νά προστρέχουμε.

Ἀγαπητοί μας ἀναγνῶστες καί φίλοι τῆς «**ΚΥΡΙΑΚΗΣ**»,

Ἄς σηκώσουμε καί πάλι, τά χέρια μας ἱκετευτικά, ἄς γονατίσουμε μέ εὐλάβεια καί ἄς παρακαλέσουμε μέ ταπείνωση τήν γλυκιά Παναγιά μας, τήν ἀκαταμάχητη προστασία μας, τήν ἀδιάψευστη ἐλπίδα μας, γιά ὅσα δεινά μᾶς περικυκλώνουν καί γιά ὅσα καταδυναστεύουν τήν πατρίδα μας.

Ἡ Σύνταξη

Παναγία ἡ δική μας παρρησία

(†) Στέργιου Σάκκου

Στήν κάψα τοῦ καλοκαιριοῦ δροσιά καί αὔρα κι ἀνάσα ψυχῆς οἱ παρακλήσεις τοῦ Δεκαπενταυγούστου γίνονται βάλσαμο στήν πονεμένη καρδιά, ἐλπίδα στά ἀδιέξοδα τοῦ νοῦ, εἰρήνη στῆς ψυχῆς τήν ταραχή. Στήν πυκνοκατοικημένη πόλη καί στό ἀπόμακρο χωριουδάκι, στόν μεγαλόπρεπο ναό καί στό ταπεινό ξωκκλήσι, καίει μπρός στῆς Παναγιᾶς τήν εἰκόνα ἡ λευκή λαμπάδα ἤ τό ταπεινό λιανοκέρι τῆς εὐλάβειας κι εὐωδιάζει τό θυμίαμα τῆς προσευχῆς· «Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σέ ἀνατίθημι, μῆτερ τοῦ Θεοῦ»!

Κουρασμένοι καί ταλαιπωρημένοι ἀπό τόν ἀγώνα τῆς ζωῆς, τσακισμένοι ἀπό τήν ἀγωνία τῆς καθημερινότητας καί τήν ἀνασφάλεια τῶν πονηρῶν ἡμερῶν μας, ζητοῦμε ἕνα στήριγμα, μιά ἐλπίδα, μιά ἀνάσα. Καί τήν βρίσκουμε οἱ πιστοί στόν παντοδύναμο Θεό, στόν ὁποῖο προστρέχουμε μέ τίς πρεσβεῖες τῆς Παναγίας μητέρας του.

Δέν πρέπει νά λησμονοῦμε ὅτι τό χάος πού χωρίζει τόν ἁμαρτωλό ἄνθρωπο –καί ποιός τάχα δέν σφαδάζει κάτω ἀπό τόν βραχνᾶ τῆς ἁμαρτίας;- ἀπό τόν πανάγιο καί παντοδύναμο Θεό, τό γεφύρωσε ἡ πανάχραντη θυσία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτός, ὁ κατά φύσιν Υἱός τοῦ Θεοῦ, εἶναι ὁ φερέγγυος «μεσίτης Θεοῦ καί ἀνθρώπων» (Α΄ Τι 2,5), πού μέ τό αἷμα του ξέπλυνε τά κρίματά μας καί μᾶς θρόνιασε στήν ἀγκαλιά τοῦ Πατέρα ὡς «υἱούς Θεοῦ κατά χάριν». Μέ ποιό ἀνθρώπινο παράδειγμα νά παραστήσουμε αὐτή τήν δωρεά; Ποιός ἄρχοντας τόσο πλούσιος, τόσο ἰσχυρός ὅσο ὁ παντοδύναμος Θεός, καταδέχεται νά υἱοθετήσει ἕνα παιδί σάν τόν ἁμαρ-

τωλό ἄνθρωπο, τόσο φτωχό, τόσο ἀδύναμο, καί ἀνάξιο κάθε τιμῆς καί ἀγάπης;

Ἀνεπανάληπτη καί ἀσύλληπτη γιά τά ἀνθρώπινα δεδομένα ἡ ἱστορία τῆς υἱοθεσίας μας ἀπό τόν Θεό. Καί πῶς ἐνεργεῖται; «Κατά τήν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ» (Ἐφ 1,5), πού σημαίνει ὅτι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ πόθος καί ἡ λαχτάρα του εἶναι ἡ δική μας σωτηρία, ὁ Θεὸς «πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α΄ Τι 2,4).

Μέ τό λυτρωτικό του ἔργο ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἔγινε ἡ «στολή παρρησίας» γιά τούς ἁμαρτωλούς, πού μέ τό βάπτισμα ντυθήκαμε τόν Χριστό. «Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε» (Γα 3,27), διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Αὐτό σημαίνει ὅτι τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ εἶναι πλέον τό πρόσωπο τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ὅσες φορές, καί μετά τό βάπτισμα, πέφτουμε, ἁμαρτάνουμε -ὄχι προγραμματίζοντας τήν ἁμαρτία, ἀλλά ἀπό ἀνθρώπινη ἀδυναμία καί συναρπαγή τοῦ πονηροῦ, ἀπό κακιά ὥρα, ἐφόσον μετανοοῦμε εἰλικρινά καί ζητοῦμε τό ἔλεος τοῦ Κυρίου, Ἐκεῖνος μᾶς συγχωρεῖ.

Γιά νά πραγματοποιήσει τό σχέδιο τῆς σωτηρίας μας ὁ Θεός χρησιμοποίησε μία γυναίκα, ἡ ὁποία τοῦ δάνεισε τά ἁγνά αἵματά της, τόν φιλοξένησε στήν μήτρα της, τόν ἔθρεψε μέ τό γάλα της, τόν κράτησε στήν ἀγκαλιά της, συνδέθηκε μαζί του μέ τόν πιό δυνατό καί ἱερό ἀνθρώπινο δεσμό, τόν δεσμό μάνας καί παιδιοῦ. Ἐκεῖνος μᾶς ἔδωσε τό δικαίωμα καί τήν χάρη νά προστρέχουμε στήν ἀγκαλιά τῆς Παναγίας Μητέρας του, διότι ὁ ἴδιος τήν κατέστησε καί δική μας μητέρα, ὅταν ἐπάνω ἀπό τόν σταυρό τήν ἐμπιστεύθηκε στόν μαθητή του Ἰωάννη (βλ. Ἰω 19,27) καί δι' αὐτοῦ σέ ὅλη τήν Ἐκκλησία.

Ἡ Παναγία, πού ὑπῆρξε ἡ «κεχαριτωμένη» (Λκ 1,28) ἀπό τόν Θεό, παραμένει στό ἐπίπεδο τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, τῶν κεχαριτωμένων «ἐν τῷ ἠγαπημένῳ» (Ἐφ 1,6). Εἶναι τό τέλειο πρότυπο τῆς ἄμωμης Νύμφης τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καί τῆς κάθε πιστῆς ψυχῆς. Ὅπως γιά νά φθάσουν οἱ ἄνθρωποι στόν τέλειο δεσμό μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό, γιά νά γίνουν μέλη Χριστοῦ, πρέπει νά γίνουν μέλη τῆς Ἐκκλησίας, παρόμοια τούς συνδέει ἀληθινά μέ τόν Χριστό ὁ δεσμός μέ τήν Θεοτόκο, μέ τῆς ὁποίας τήν μεσολάβηση ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἔγινε ὁ πρωτότοκος ἀδελφός τῶν πιστῶν.

Χάρη σ' αὐτή τήν ἐξαιρετική θέση πού κατέχει στό σχέδιο τῆς σωτηρίας μας ἡ Παναγία χαιρετίζεται ὡς ἡ «στολή τῶν γυμνῶν παρρησίας», τό θάρρος, τό κουράγιο καί ἡ ἀπαντοχή μας. Εἶναι ἡ μητέρα τοῦ Θεανθρώπου, πού μέ παρρησία δέεται καί παρακαλεῖ καί μεταφέρει σ' Ἐκεῖνον κάθε δικό μας αἴτημα· «πολλά γάρ ἰσχύει δέησις μητρός πρός εὐμένειαν Δεσπότου». Συμπαραστέκεται στήν ζωή μας μέ τά ἄπειρα θαύματά της. Εἶναι «προστασία τῶν χριστιανῶν ἀκαταίσχυντος, μεσιτεία πρός τόν Ποιητήν ἀμετάθετος». Στό πρόσωπό της συναντοῦμε ἄρρηκτα συνδεδεμένες τήν εὐδοκία τοῦ Θεοῦ πρός τούς θνητούς καί τήν παρρησία τῶν θνητῶν πρός τόν ἅγιο καί πολυεύσπλαγχνο Θεό.

Ο Μεγάλος Παρακλητικός Κανόνας στην Υπεραγία Θεοτόκο

Τῇ ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια,
Ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια,
Ἀναγράφω σοι ἡ Πόλις σου Θεοτόκε.
Ἀλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον,
Ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον,
Ἵνα κράζω σοι· Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.

Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς

Ἡ πόνο ψυχῆς ἀναρωτιόμαστε. Πῶς ὁδηγηθήκαμε καὶ φθάσαμε σὲ τοῦτο τὸ τέλμα τῆς ἀποστασίας; Πῶς κόψαμε τὶς γέφυρες μὲ τὸν Οὐράνιο Πατέρα; Πῶς ἡ ὕλη ἔχει σχεδὸν ὑπερκεράσει τὸ πνεῦμα μας κατεδαφίζοντας τὴ σωφροσύνη καὶ τὴν ἠθική μας; Πῶς μὲ ἐπηρμένην ὀφρὺν διαλαλοῦμε ὡς ἄφρονες τὴν «προοδευτικότητά μας» ἀπομακρυνόμενοι συνεχῶς ἀπὸ τὸ σωτήριο προσανατολισμό μας πρὸς τὴ Βασιλεία τὸ Θεοῦ;

Ὑπεραγία Θεοτόκε, Σὲ παρακαλοῦμε, βοήθησέ μας.

Πρὸς τίνα καταφύγω ἄλλην ἀγνή;
Ποῦ προσδράμω λοιπὸν χ̓ σωθήσομαι;
Ποῦ πορευτῶ; Ποίαν δὲ ἐφεύρω καταφυγήν;
Ποίαν θερμὴν ἀντίληψιν; Ποίαν ἐν ταῖς θλίψεσιν
βοηθόν; Εἰς σὲ μόνην ἐλπίζω, εἰς σὲ μόνην
καυχῶμαι χ̓ ἐπὶ σὲ θαρρῶν κατέφυγον *.

Θλίψεις καὶ ποικίλοι πειρασμοὶ καὶ μέριμνες βιοτικές μᾶς ἔχουν περικυκλώσει ὡς σύννεφο σκοτεινὸ ἀποκόπτοντάς μας ἀπὸ τὴν πηγὴ τῆς Ζωῆς, ἀπὸ τὰ ζείδωρα νάματα τῆς πίστης μας καὶ ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς τρεφόμαστε πλανηθέντες μὲ τὰ ξυλοκέρατα τῆς ἁμαρτίας. Ὑπεραγία Θεοτόκε, φώτισε τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχή μας, γιὰ νὰ ξυπνήσουμε ἀπὸ τὸ λήθαργο τοῦ ἐφησυχασμοῦ καὶ τῆς αὐτοδικαίωσης.

Τὰ νέφη τῶν λυπηρῶν ἐκάλυψαν
τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴν χ̓ καρδίαν

καὶ σκοτασμὸν ἐμποιοῦσι μοι, Κόρη,
ἀπέλασον ταῦτα μακρὰν
τῇ ἐμπνεύσει τῆς θείας πρεσβείας σου*.

Ὁ καύσωνας τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἁμαρτίας ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα τείνει νὰ σβήσει τὰ ὑψηλὰ ἰδανικά μας, τὶς αἰώνιες ἀξίες τοῦ Γένους μας. Τὴν ἑλληνορθόδοξη ταυτότητά μας. Τὴν ἀγάπη καὶ τὴν τιμὴ πρὸς τὴν οἰκογένεια, τὴν ἱστορία μας, τὴν παράδοσή μας, τὴν πατρίδα μας, τὴν πίστη στὸ Θεὸ, ὁδηγώντας ὅλους μας σὲ νοσηρὰ κι ἐπικίνδυνα μονοπάτια καὶ ἰδιαίτερα τά νιάτα μας, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀπαντοχή μας, τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους μας.

Σὲ παρακαλοῦμε, Θεοτόκε Δέσποινα, ἄκουσε τὶς θερμὲς κι ἔμπονες προσευχὲς αὐτῶν τῶν ἐλαχίστων Ἁγίων τῶν ἐν τῇ γῇ εὑρισκομένων, καθὼς καὶ τῶν Ἁγίων τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ σῶσε μας μὲ τὶς πρεσβεῖες Σου.

Οἱ μισοῦντες μὲ μάτην βέλεμνα χ ξίφη
καὶ λάκκον ηὐτρέπισαν χ ἐπιζητοῦσι
τὸ πανάθλιον σῶμα κατασπαράξαι μου,
καὶ καταβιβᾶσαι πρὸς γῆν, Ἀγνὴ ἐπιζητοῦσιν,
ἀλλ' ἐκ τούτων προφθάσασα, σῶσον με*.

Ὑπεραγία Θεοτόκε, Παραμυθία, Ἐλπίδα, Γρηγοροῦσα, Γλυκοφιλοῦσα, Παυσολύπη, Γοργοϋπήκοος, Ἐλεοῦσα, Μητέρα πάντων τῶν χριστιανῶν, Σὲ ἱκετεύουμε, μεσίτευσε στὸν Υἱό σου καὶ Θεό μας, ρύσαι μας καὶ ἀπάλλαξέ μας ἀπ' ὅλων τῶν δεινῶν, τῶν συμφορῶν καὶ ἀνομιῶν χαρίζοντάς μας τὴν ὑψοποιὸ ταπείνωση, μετάνοια ἀληθινὴ καὶ σώζουσα, γιὰ νὰ ὁδηγηθοῦμε στὸ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, στὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, τὸ Σωτήρα μας καὶ Λυτρωτή.

Πρεσβεία θερμὴ χ τεῖχος ἀπροσμάχητον,
ἐλέους πηγή, τοῦ κόσμου καταφύγιον
ἐκτενῶς βοῶμεν σοί, Θεοτόκε Δέσποινα,
πρόφθασον χ ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς,
ἡ μόνη ταχέως προστατεύουσα*.

Καίτη Σταθούδη

* *Μέγας Παρακλητικὸς Κανόνας εἰς τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο*

Ἡ καλοκαιρινὴ πολυπολιτισμικότητα καὶ οἱ νέοι

Μία ἰδιόμορφη «πολυπολιτισμικότητα» εἶναι ἐμφανὴς τό καλοκαίρι στὶς περισσότερες περιοχὲς τῆς πατρίδας μας. Ὁ τουρισμὸς φέρνει στὸν τόπο μας ἀνθρώπους ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου. Συνήθως, στὰ τουριστικὰ μέρη, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἱστορικὰ καὶ ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα, τὰ τοπία τῆς θάλασσας ἢ τοῦ βουνοῦ, τοὺς φέρνουν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν δικό μας πολιτισμό, στὴ λογικὴ τοῦ φολκλὸρ ὅμως. Θὰ φᾶνε τυπικὰ ἑλληνικὰ φαγητά. Θὰ πᾶνε σὲ νυχτερινὰ κέντρα γιὰ νὰ ἀκούσουν «συρτάκι» ἢ νὰ δοῦνε χορευτὲς ντυμένα μὲ τὶς παλιὲς παραδοσιακὲς φορεσιὲς νὰ χορεύουν ἑλληνικοὺς χορούς. Θὰ δοῦνε ἐκκλησίες, θὰ συμμετάσχουν σὲ πανηγύρια στὰ χωριά, θὰ πάρουν μέρος σὲ λιτανεῖες. Θὰ ἔλθουν σὲ ἐπαφὴ ὅμως ὄχι μὲ τὸ ἦθος τῆς πολιτιστικῆς μας παράδοσης, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐξωτερική της πλευρά. Ὅπως εὔστοχα ἔγραψε κάποιος διανοούμενος, «θὰ ἀναζητήσουν τὸν Ζορμπὰ» ὡς αὐθεντικὸ τύπο Ἕλληνα.

Αὐτὴ ἡ ἰδιόμορφη «πολυπολιτισμικότητα» ἔχει ἐπιφανειακὲς μόνο ὁμοιότητες μὲ ἐκείνη τὴν ὁποία ἡ πολιτικὴ καὶ «πνευματικὴ» ἄρχουσα τάξη στὴν Ἑλλάδα ἔχει υἱοθετήσει ὡς ἰδεολόγημα καὶ στάση ζωῆς, ἰδίως γιὰ τοὺς νέους ἀνθρώπους. Ἰδίως τὸ καλοκαίρι οἱ νέοι βιώνουν τὴν πολυπολιτισμικότητα τῆς δυτικῆς μουσικῆς, τοῦ δυτικοῦ τρόπου διασκέδασης, τοῦ δυτικοῦ τρόπου διατροφῆς διὰ τῶν ταχυφαγείων, τοῦ δυτικοῦ τρόπου προσέγγισης τῶν διαπροσωπικῶν σχέσεων. Κι αὐτὸ γίνεται ἐδῶ καὶ δεκαετίες. Προετοιμάστηκε ἔντεχνα ἡ καθιέρωση ἑνὸς πολιτισμοῦ: τοῦ παγκοσμιοποιημένου. Καὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ αὐτὸς ἔγινε ἀποδεκτὸς διὰ τῆς συνήθειας καὶ τῆς μόδας, οἱ νέοι φαίνεται νὰ μὴν ἔχουν ἄλλη ἐπιλογή.

Καί σὰ νὰ μὴν ἔφτανε αὐτό, προωδήθηκε συστηματικὰ ἡ ἀποδόμηση καὶ τῶν τελευταίων στοιχείων τῆς πολιτισμικῆς μας ἑτερότητας. Ὁ τρόπος ὀνομάζεται «ἀποσπασματικότητα». Ἡ κυριαρχοῦσα ἰδεολογία, μέσα ἀπὸ τὰ ΜΜΕ καὶ τὸ Διαδίκτυο, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκπαίδευση, πῆρε στοιχεῖα τῆς δικῆς μας παράδοσης, ὅπως οἱ ἀξίες τῆς ἀγάπης, τῆς προσφορᾶς, τῆς ἀλληλεγγύης, τοῦ σεβασμοῦ στὸν ἄλλο, τῆς ἀνοχῆς, καὶ τὰ ἀπογύμνωσε ἀπὸ τὴ βάση τους, ποὺ εἶναι ἡ χριστιανικὴ πίστη. Ὁ χριστιανὸς ἀγαπᾶ διότι πιστεύει στὸν Θεό. Ἡ πολυπολιτισμικότητα σήμερα πείθει ὅτι μποροῦμε ἀποσπασματικά, χωρὶς Θεό, νὰ ἀγαποῦμε. Ὁ χριστιανὸς δὲν ἀπελπίζεται, διότι πιστεύει στὴν ἀνάσταση. Ἡ πολυπολιτισμικότητα σήμερα πείθει ὅτι εἶναι ἀρκετὴ μία μεταφυσικὴ ἀπρόσωπη ἀναφορὰ σὲ κάποια ἀνώτερη δύναμη, ποὺ ὑπάρχει σὲ ὅλες τὶς θρησκεῖες, ἀφοῦ ἡ ζωὴ εἶναι ὑπόθεση τῶν ἀνθρώπων καὶ κανένας Θεὸς δὲν ἀνακατεύεται στὰ δικά μας.

Ἦρθε ἡ μετανάστευση, προϊὸν πολιτικῆς ἐπιλογῆς, καὶ ἡ πολυπολιτισμικότητα προώθησε τὴν νέα ἀξία: νὰ μὴν προσβάλλουμε τὸν ἄλλον, δηλώνοντας καὶ ζώντας σύμφωνα μὲ αὐτὸ ποὺ πιστεύουμε. Γιὰ νὰ τὸν μάθουμε καὶ νὰ συνυπάρξουμε, δὲ μᾶς χρειάζεται ἡ ταυτότητά μας, ἀλλὰ μόνο ὁ ἀπογυμνωμένος ἀπὸ στοιχεῖα, ὅπως ἡ προτεραιότητα τῆς γλώσσας, τῆς θρησκείας, τῆς ἱστορίας, πολιτισμός, στὴ φολκλορική του φανέρωση. Κι ἔτσι, ἰδίως τὸ καλοκαίρι, κυριαρχεῖ τὸ δόγμα τοῦ «νὰ περνᾶς καλά».

Στὶς καλοκαιρινὲς διακοπὲς ὅμως, νέοι καὶ μεγαλύτεροι, ἂς σπουδάσουμε στοιχεῖα τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας, τῆς ἰδιοπροσωπίας καὶ ἑτερότητάς μας. Ὑπάρχουν, ἀρκεῖ νὰ τὰ ἀναζητήσουμε. Τὸ πανηγύρι τοῦ νησιοῦ. Ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησιᾶς. Ἡ παράκληση στὴ Θεοτόκο. Ἕνα λογοτεχνικὸ βιβλίο τῆς γενιᾶς τοῦ ’30. Ἡ μὲ παπαδιαμαντικὸ τρόπο θεία λειτουργία στὸ ξωκλήσι. Τὸ τοπίο μας. Ἡ φιλόξενη καρδιά. Ἂς ἀντισταθοῦμε, γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ διαλεχθοῦμε αὐθεντικὰ μὲ τὴν πολυφωνία τῶν καιρῶν μας!

π. Θεμιστοκλῆς Μουρτζανὸς

Ἡ καλὴ ἀπομόνωση

Ἡσιωπὴ καὶ ἡ ἀπομόνωση εἶναι μιὰ θεραπευτικὴ κατάσταση. Πολλὲς φορὲς οἱ συναναστροφὲς καὶ οἱ συζητήσεις μᾶς ἀδειάζουν ψυχικά. Ἔρχεται μία κούραση ποὺ καταβάλλει ψυχὴ καὶ σῶμα.

Ἡ ἀνατροφοδότηση εἶναι ἀπαραίτητη, γιατί ἀλλιῶς θὰ στεγνώσουμε. Καὶ ὅταν στεγνώνεις σκληραίνεις. Καὶ ὅταν σκληραίνεις εὔκολα μὲ ἕνα χτύπημα σπᾶς καὶ γίνεσαι θρύψαλα.

Ἡ μοναχικότητα μπορεῖ νὰ δράσει εὐεργετικὰ ὅταν τὴν προσεγγίζουμε μέσα ἀπὸ ἕνα φιλοσοφικὸ πρίσμα. Ὄχι νὰ στοχαζόμαστε ἀόριστα ἢ νὰ κλεινόμαστε φοβικὰ στὸν ἑαυτό μας· ἀλλὰ νὰ φιλοσοφοῦμε τὴν ζωή μας, τὶς σχέσεις μας, τὶς ἐπιλογές μας· νὰ κάνουμε τὴν αὐτοκριτική μας, νὰ προσευχόμαστε καὶ νὰ μελετοῦμε χωρὶς ἐξωτερικοὺς περισπασμοὺς καὶ περιττὲς κοινωνικότητες.

Τότε σίγουρα ἡ μοναχικότητα θὰ μᾶς ὠφελεῖ πνευματικὰ καὶ ψυχολογικά. Θὰ συμβάλει στὴν καλύτερη προσέγγιση τῶν γεγονότων, στὴν ἀπαλότερη διαχείριση τῶν σχέσεών μας καὶ γενικότερα στὴν φωτεινότερη παρουσία μας μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Ὅταν φεύγεις γιὰ λίγο ἀπὸ κάτι, τότε μὲ περισσότερη ὄρεξη ἐπανέρχεσαι. Ὅταν ἀναλώνεσαι καθημερινὰ μὲ κάτι, ἀρχίζει νὰ σὲ κουράζει. Φεύγει ὁ ἐνθουσιασμός, τὸ βαριέσαι.

Ἀρχιμ. Παύλου Παπαδοπούλου

Γι' αὐτὸ σοφὰ οἱ Πατέρες ἔχουν βάλει τὴν ἄσκηση στὴν ζωή μας. Ἀποτραβιέσαι γιὰ νὰ δεῖς τὶς ἐξαρτήσεις σου, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἐπαναπροσδιορίσεις τὴν ζωή σου.

Τότε μέσα στὴν ἑκούσια ἀπομόνωση μπορεῖς ν' ἀκούσεις πιὸ καθαρὰ τὴν φωνὴ τῆς καρδιᾶς σου. Ἀνακαλύπτεις πιὸ εὔκολα τὶς κινήσεις τῆς ψυχῆς σου. Συγκεντρώνεται ὁ νοῦς στὴν προσευχὴ χωρὶς ν' ἀποσπᾶται.

Δὲν εἶναι γιὰ ὅλους ἡ μοναχικὴ πολιτεία, ἀλλὰ χρειάζεται στὴν ζωὴ ὅλων μας, μικρὰ διαστήματα μοναχικότητας, ὅπου ἡ ἀσκητικότητα θὰ εἶναι πιὸ ἔντονη, ἡ προσευχὴ πιὸ οὐσιαστική, ἡ μελέτη πιὸ ἐντατική.

Καλὴ εἶναι ἡ ἐξωστρέφεια ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ἡ καλὴ ἐσωστρέφεια, γιατί ἀλλιῶς θὰ γίνουμε ὄντα ποὺ ζοῦνε γιὰ νὰ τρῶνε καὶ νὰ καταναλώνουν, δοῦλοι τῆς κοσμικότητας καὶ τῶν παθῶν.

Ὅλα εἶναι καλὰ καὶ εὐλογημένα ὅμως μὴν ὑπερτιμοῦμε κάποια, ἐνῶ κατὰ λανθασμένο τρόπο ἀπαξιώνουμε κάποια ἄλλα.

Καλὲς οἱ διακοπὲς
ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ἡ ἐργασία.

Καλὴ ἡ ἀγάπη
ἀλλὰ χρειάζονται καὶ θυσίες.

Καλό τό καλοκαίρι
ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ὁ χειμώνας.

Καλό τό νὰ μιλᾶμε
ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ν' ἀκοῦμε.

“Ποῦ κρύβεται τελικὰ ἡ εὐτυχία;”

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι σὲ ὅλα ἀχόρταγος, θέλει ν᾽ ἀπολάψει πολλά, χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ τὰ προφτάξει ὅλα. Καὶ βασανίζεται. Ὅποιος ὅμως φτάξει σὲ μιὰ κατάσταση νὰ εὐχαριστιέται μὲ τὰ λίγα, καὶ νὰ μὴ θέλει πολλά, ἔστω κι ἂν μπορεῖ νὰ τ᾽ ἀποχτήσει, ἐκεῖνος λοιπὸν εἶναι ὁ εὐτυχισμένος. Δὲν τὸ κάνει ἀπὸ οἰκονομία, εἴτε γιατί ἔχει τὴν ἰδέα πὼς τὰ πολλὰ τὸν βλάφτουνε στὴν ψυχὴ ἢ στὸ σῶμα. Ἀλλὰ γιατί στὰ λίγα καὶ στὰ ἁπλὰ βρίσκει τὴν ἀγνὴ ἱκανοποίηση. Καὶ περισσότερο ἀπ᾽ ὅλα, ἐπειδὴ μὲ τὰ ἁπλὰ καὶ μὲ τὰ λίγα δὲν χάνει τὸν ἑαυτό του. «Τὶς ἔστι πλούσιος; Ὁ ἐν ὀλίγω ἀναπαυόμενος».

Οἱ ἄνθρωποι δὲν βρίσκουνε πουθενὰ ἡσυχία, γιατί ἐπιχειροῦνε νὰ ζήσουνε χωρὶς τὸν ἑαυτό τους.

Τρέχουνε ἀπὸ δῶ κι ἀπὸ κεῖ νὰ βροῦνε τὴν εὐτυχία, μὰ εὐτυχία δὲν ὑπάρχει ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας. Θέλουμε νὰ εὐχαριστηθοῦμε μὲ συμπόσια ἀπ᾽ ὅπου λείπουμε. Ὅποιος ἔχει χάσει τὸν ἑαυτό του, ἔχει χάσει τὴν εὐτυχία. Εὐτυχία δὲν εἶναι τὸ ζάλισμα ποὺ δίνουνε οἱ πολυμέριμνες ἡδονὲς κι ἀπολαύσεις, ἀλλὰ ἡ εἰρήνη τῆς ψυχῆς καὶ ἡ σιωπηλὴ ἀγαλλίαση τῆς καρδιᾶς. Μ᾽ αὐτὸ τὸ βύθισμα στὸν ἑαυτό του βρίσκει ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεό.

Γιὰ τοῦτο εἶπε ὁ Χριστός: «Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, οὐδὲ ἐροῦσιν, ἰδοὺ ὧδε ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν». «Μὴν ψάχνετε, ζαλισμένοι ἄνθρωποι, ἐδῶ κι ἐκεῖ νὰ βρῆτε τὴν εὐτυχία. Γιατί ἡ εὐτυχία βρίσκεται μέσα σας».

Μέγας λόγος, ὅπως ὅλα τά θεϊκὰ λόγια. Μέσα μας εἶναι ὁ θησαυρός. Ἀπ᾽ ἔξω εἶναι ξέρακας, κι ἄς μὴ μᾶς ξεγελᾶ ἡ φασαρία καὶ τὰ ψεύτικα πυροτεχνήματα. Ὅποιος ζεῖ ἐξωτερικά, ζεῖ ψεύτικα.

Ὅποιος ζεῖ ἐσωτερικά, ζεῖ ἀληθινά. Ξέρω καλὰ τί εἶναι ἡ ζωὴ ποὺ ζοῦν οἱ λεγόμενοι κοσμικοὶ ἄνθρωποι, οἱ ἄνθρωποι ποὺ διασκεδάζουνε, ποὺ ταξιδεύουνε, ποὺ ξεγιελιοῦνται μὲ λογῆς-λογῆς θεάματα, μὲ ἀσημαντολογίες, μὲ σκάνδαλα, μὲ διάφορες ματαιότητες, ποὺ ἀπὸ μακρυὰ φαντάζουνε γιὰ κάποιο πρᾶγμα σπουδαῖο καὶ ζηλευτό, ἐνῶ σὰν τὰ δεῖ κανένας ἀπὸ κοντά, ἀπορεῖ γιὰ τὴ φτώχεια ποὺ ἔχουνε καὶ τὸ πόσο κούφιοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ ψευτογελιοῦνται μ᾽ αὐτὰ τὰ γιατροσόφια τῆς εὐτυχίας.

Ξέρω λοιπὸν καλὰ αὐτὴ τὴ ζωή, γιατί, ἀναγκαστικά, ἔζησα, κάποιες φορές, μὲ ἀνθρώπους πλούσιους, ποὺ μὲ προσκαλούσανε στὰ σπίτια τους, στὶς ἐπαύλεις τους, στὰ κότερά τους καὶ στὶς ἄλλες διασκεδάσεις τους. Μελαγχολία μ᾽ ἔπιανε ἀπὸ κείνη τὴν κατάσταση. Ἔβλεπα δυστυχισμένους ἀνθρώπους, ποὺ κάνανε τὸν εὐτυχισμένο, κατάδικους ποὺ κάνανε τὸν ἐλεύθερο. Ἀλλά, ἂν δὲν καταγινόντανε μὲ τόσες ψεύτικες χαρές, θὰ πέφτανε στὴ βαρεμάδα, στὴ λεγόμενη ἀνία. Ἢ τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο. Ἄδειοι ἀπὸ κάθε οὐσία, τρισδυστυχισμένοι.

Ἡ ψυχὴ εἶναι ἀνύπαρκτη κι ἀνύπαρκτη ἡ εὐτυχία, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Πῶς νὰ γίνει ψωμί, σὰν δὲν ὑπάρχει προζύμι; Πῶς νὰ μὴν εἶναι ὅλα ἄνοστα, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει τὸ ἁλάτι;

Λοιπόν, ὅποτε ἀναγκαζόμουνα νὰ πάγω γιὰ λίγο κοντὰ σὲ τέτοιους κοσμικοὺς ἀνθρώπους, πρᾶγμα ποὺ γινότανε σπάνια, γιὰ νὰ μὴν τοὺς προσβάλω, ἀφοῦ μὲ προσκαλούσανε μὲ εὐγένεια, δὲν ἔβλεπα τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμὴ νὰ ἀποτραβηχτῶ στὸ καβούκι μου, νὰ γυρίσω στὸ φτωχὸ σπίτι μου καὶ στ᾽ ἀγαπημένα πράγματα ποὺ βρίσκουνται γύρω μου. Ἔβλεπα πὼς ἀντὶ νὰ πάρω κάτι ἀπὸ ὅλη ἐκείνη τὴν τυμπανοκρουσία, ὅπως πιστεύει ὁ πολὺς ὁ κόσμος, ἐγὼ ἔδινα, ἔδινα ξύπνημα στοὺς κοιμισμένους, ξεμούδιασμα στοὺς μουδιασμένους, ζωὴ στὴ μονοτονία τους.

Γι᾽ αὐτὸ καὶ τώρα ποὺ γράφω, μ᾽ ὅλο ποὺ εἶμαι προσκαλεσμένος σὲ πολλὰ μέρη ἀπὸ εὐγενεῖς ἀνθρώπους, ὄχι μονάχα στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ σὲ μακρινὰ μέρη, κάθουμαι στὸ μικρὸ περιβολάκι μας μὲ τὰ λίγα δεντράκια καὶ μὲ τὰ ταπεινὰ λουλούδια. Ξεκουράζουμαι καὶ εἰρηνεύει ἡ ψυχή μου. Τοῦτο τὸ μικρὸ κηπάριο εἶναι γιὰ μένα ὁ Κῆπος τῆς Ἐδέμ. Ὁ ἀγέρας μοσχοβολᾶ, κι ὁ νοῦς μου ταξιδεύει. Ταξιδεύει ἐδῶ κι ἐκεῖ, μὰ περισσότερο βυθίζεται μέσα μου, ἐκεῖ ποὺ ἀναβρύζει τὸ μυστικὸ νερό, ἐκεῖ ποὺ βρίσκουνται τὰ ριζώματα τοῦ κόσμου.

Εὐχαριστῶ τὸ Θεὸ ποὺ βρέθηκε αὐτὸ τὸ καταφύγιο. Νιώθω μεγάλη εὐτυχία ποὺ εἶμαι μοναχιασμένος, πού, ἐδῶ ποὺ κάθομαι, δὲν μὲ ξέρει κανένας, δὲν μὲ θυμᾶται κανένας. Σὰν νὰ εἶμαι καραβοτσακισμένος ποὺ γλίτωσε ἀπὸ τὴ φουρτούνα, κι ἀκούγει τὸ μούγκρισμα τῆς θάλασ-

σας ἀπὸ τὸ σίγουρο καταφύγιό μου. Σὰν νὰ γλύτωσε ἀπὸ ληστές. Ἀνατριχιάζω συλλογισμένος τὴν ἀνεμοζάλη ποὺ τὴ λένε ζωὴ οἱ ὅμοιοί μου, κοινωνικὴ ζωή, ζούγκλα γεμάτη σκορπιούς, φίδια καὶ λύκους.

Ἀναπαύουμαι μονάχα μὲ δυὸ – τρεῖς ἀνθρώπους ΑΠΛΟΥΣ καὶ ΚΑΛΟΚΑΓΑΘΟΥΣ, ποὺ ἔχουνε ἀγάπη μέσα τους καὶ εἰρήνη στὴν καρδιά τους. Δὲν θέλω μήτε θαυμασμούς, μήτε δόξες, μήτε ἄλλες τέτοιες συμφορές, θέλω νὰ εἶμαι ξεχασμένος κι ἀσήμαντος. Ὢ λησμονιά, τί μπάλσαμο εἶσαι γιὰ ὅσους ποθοῦνε τὴν εἰρήνη! Κατάρα εἶναι ἡ δίψα ποὺ ἔχουνε οἱ ἄνθρωποι νὰ κατασταθοῦνε ξακουσμένοι, νὰ τοὺς δοξάζει ὁ κόσμος καὶ νὰ βασανίζουνται μέσα στὴ ματαιότητα κι ἐκεῖνοι ποὺ θαυμάζουνται κι ἐκεῖνοι ποὺ θαυμάζουνε.

Ἐδῶ ποὺ κάθουμαι, νιώθω πὼς εἶμαι μακριὰ ἀπ᾽ ὅλους αὐτοὺς τοὺς βραχνάδες ποὺ τοὺς ἔχουνε γιὰ εὐτυχία οἱ δυστυχισμένοι ἄνθρωποι.

Φυσᾶ στὸ πρόσωπό μου τὸ δροσερὸ ἀγεράκι, μπαίνει ἀπαλὰ στ᾽ αὐτιά μου, σὰν νὰ μὲ χαιρετᾶ. Σιγοσαλεύουνε τὰ κλαδιὰ κι οἱ κορφὲς τῶν δέντρων. Μαμούνια περπατοῦνε στὸ μοσχοβολημένο χῶμα, τὸ κάθε ἕνα τραβᾶ τὸ δρόμο του κι ἔχει τὸν σκοπό του. Ποῦ πηγαίνουνε; Μυστήριο. Πεταλούδια καὶ μυγάκια λογῆς – λογῆς, ἄλλα μακρουλά, ἄλλα στρογγυλά, πετᾶνε καὶ μαζεύονται γύρω ἀπὸ τὸ φῶς ποὺ εἶναι ἀναμμένο ἀπὸ πάνω μου. Ὅλα εἶναι σπουδαῖα, ὅλα ἀξιαγάπητα. Κι ἐγὼ εἶμαι ἕνα ἀπ᾽ αὐτά.

Δὲν ἀκούγεται τίποτα, παρεκτὸς ἀπὸ τὶς σταλαγματιὲς ἀπ᾽ τὸ νερὸ ποὺ πέφτουνε ἀπὸ τὴ βρύση, κάνοντας τὴ σιωπὴ ἀκόμα πιὸ βαθιά. Σὰ νὰ γίνεται γύρω μου κάποια μυσταγωγία. Τὸ μυστήριο τοῦ κόσμου τὸ νιώθω καὶ μέσα μου κι ἀπέξω. Μυστικὲς θύρες ἀνοίγουνε ἀπὸ παντοῦ. Τὸ κάθε δέντρο, τὸ κάθε χορτάρι, τὸ κάθε λουλούδι, σὰν νὰ μὲ βλέπει μὲ τὰ μυστηριώδη μάτια του.

Εἶμαι μακάριος στὸ μικρὸ τοῦτο περιβολάκι μας. Τύφλα νἄχουνε μπροστά του οἱ μεγάλοι κῆποι καὶ τὰ πολυέξοδα παλάτια, τὰ φανταχτερὰ κόττερα. Ὅσα εἶναι γύρω μου εἶναι ἀγαπημένα, γιατί δὲν εἶναι ἀγορασμένα μὲ λεφτὰ πολλά, ὅπως εἶναι ὅσα ἔχουνε οἱ πλούσιοι. Ἀγορασμένα πράγματα μποροῦνε νὰ δώσουνε εὐτυχία στὸν ἄνθρωπο;

Ὤ, ἐσεῖς ποὺ ἔχετε τὰ πλούτη καὶ ποὺ μόνο τί λογῆς εἶναι ἡ ἀληθινὴ χαρὰ δὲν ξέρετε. Ἄνθρωποι βασανισμένοι, σαστισμένοι ἀπὸ τὶς ἔγνοιες κι ἀπὸ τὶς σκουτοῦρες, σκλάβοι στὴ φιλοδοξία καὶ στ᾽ ἄλλα πάθη, ὦ ἄσωτοι γυιοί, ποὺ φάγατε τὰ ξυλοκέρατα καὶ δὲν χορτάσατε, γυρίστε πίσω στὸ σπίτι τοῦ πατέρα σας τοῦ πονετικοῦ, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἡ καρδιὰ ἡ δική σας, καὶ μπεῖτε μέσα νὰ ξαποστάσετε, νὰ εὐφρανθεῖτε καὶ νὰ νιώσετε τὴν ἀληθινὴ χαρά!

Φώτης Κόντογλου

Πορεία...ζωῆς

Δυνατὰ λειτουργοῦν τὰ βιώματα ποὺ ἀποκτᾶ κανεὶς στὴ μικρὴ ἡλικία. Ἕνα τέτοιο βίωμα, ποὺ τυπώθηκε στὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά, ἦταν ἡ κίνηση ἑνὸς ταπεινοῦ λευίτη, ἑνὸς ἱερέα ποὺ καθὼς ἔβγαινε γιὰ διακονία ἔπαιρνε προσεκτικά, μέσα στὰ δυό του χέρια τὸν Τίμιο Σταυρὸ καὶ ἔλεγε: «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι».

Τί θαυμαστὴ εἰκόνα... καὶ ὁ λαιμὸς νὰ λυγίζει, τὰ χείλη νὰ ἀκουμποῦν πάνω στὸν Σταυρό, καὶ τὸ στέρνο, ἡ καρδιὰ νὰ δέχεται Αὐτὸν τὸν Ἴδιο τὸν Κύριο... Πόσες φορὲς δὲν ἔμεινα ἀκίνητη μπροστά σέ μιὰ τέτοια εἰκόνα... Καθὼς μεγάλωνα χαράσσονταν οἱ κινήσεις καὶ τὰ λόγια τοῦ Λειτουργοῦ τοῦ Ὑψίστου, καὶ ὁ νοῦς ἔπλεκε ἄλλοτε σκέψεις θαυμασμοῦ καὶ δέους καὶ ἄλλοτε γέμιζε μὲ βελονιὲς ἀπορίας καὶ προβληματισμοῦ…

«Ὅποιος θέλει νὰ μὲ ἀκολουθήσει...», μᾶς καλεῖς νὰ Σὲ ἀκολουθήσουμε ἁπλὰ καὶ ταπεινά... Ὁ διακριτικὸς ἐπισκέπτης τῆς καρδιᾶς μας... Ἐσύ, ὁ στοργικὸς Πατέρας ποὺ ἡ ἀγάπη Σου γιὰ μᾶς, Σὲ κατέβασε ἐδῶ στὴ γῆ γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσεις, νὰ μᾶς δώσεις τὴ χαρὰ καὶ τὴν εἰρήνη Σου! Μᾶς καλεῖς σὲ μιὰ πορεία μαζί Σου...

- Θέλω!, φωνάζει ἀμέσως ἡ νεανικὴ καρδιά... Κάτι ὅμως τῆς σταματᾶ τὸν πρῶτο ἐνθουσιασμό... Σὲ δύσκολο δρόμο τὴν καλεῖς... Τῆς ζητᾶς νὰ ἀπαρνηθεῖ τὸν ἑαυτό της, δηλαδὴ τὴ θέλησή της... Πῶς νὰ ὑποτάξει τὸ ἐγώ της, νὰ συντονίσει τὶς ἐπιθυμίες της στὶς δικές Σου, νὰ σηκώσει ὑπομονετικὰ τὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς; Δύσκολο… καὶ ἡ γενιὰ μας τὰ δύσκολα δὲν τὰ μπορεῖ… Τὰ γόνατα λυγίζουν…

Ὅστις θέλει..., ὅστις θέλει...! Ἡ φωνὴ ἀκούγεται σταθερά... Καὶ βλέπω μπροστά μου νὰ ζωγραφίζεται ἡ εἰκόνα κάποιου δικοῦ Σου ποὺ ἑκούσια σκύβει τὸ κεφάλι καὶ δέχεται τὸ κάλεσμα... Τὸν βλέπω στὴν ζωή του νὰ θυσιάζεται γιὰ τοὺς ἀδελφοὺς ποὺ διακονεῖ καὶ ἀντιλαμβάνομαι ἀγάπη, τὸν βλέπω στὸν καθημερινὸ ἀγώνα μὲ τὶς δυσκολίες καὶ τὰ βάρη ποὺ σηκώνει καὶ ἀντικρίζω τὴ γαλήνη, τὴν εἰρήνη, τὴ χαρά... Δῶρα δικά Σου ποὺ τὰ δέχεται ἡ ψυχὴ ὅταν βαδίζει στὴ δύσκολη στράτα τῆς ζωῆς, κρατώντας Ἐσένα μέσα στὴν καρδιά της. «Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν!».

Δονεῖται ἡ καρδιὰ καὶ ἀφήνει ἐκεῖ μπροστὰ στὸν Σταυρό Σου τὴ θέλησή της, σιωπηλὰ ὑπογράφει τὴ συγκατάθεσή της στὴν πορεία ποὺ τὴν καλεῖς. Τὸ ξέρει θὰ δυσκολευτεῖ, θὰ εἶναι ὅμως μαζί Σου, σὲ μιὰ πορεία μαζὶ μὲ τὸν Αἰώνιο Νικητή!

Σταυρός, ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης

«Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστί, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστί»

(Α΄ Κο. 1,18)

«Σταυρός, ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης.
Σταυρός, ἡ ὡραιότης τῆς Ἐκκλησίας.
Σταυρός, βασιλέων τὸ κραταίωμα.
Σταυρός, πιστῶν τό στήριγμα.
Σταυρός, ἀγγέλων ἡ δόξα
καὶ τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα».

(Ἐξαποστειλάριο)

Μεγάλη ἡ δύναμη τῆς μετανοίας...!

"Αὐτὴ εἶνε ἡ πίστη μας! Παίρνει τὸ κοράκι καὶ τὸ κάνει περιστέρι, παίρνει τὴ μοιχαλίδα καὶ τὴν κάνει ἀπόστολο, παίρνει τὸ ληστὴ καὶ τὸν κάνει ἅγιο ....

Μεγάλη ἡ δύναμη τῆς μετανοίας! Γι' αὐτὸ δὲ θὰ μᾶς δικάσει ὁ Θεὸς ἐπειδὴ ἁμαρτάνουμε· θὰ μᾶς δικάσει ἐπειδὴ δὲν μετανοοῦμε ....

Ὁ Κύριος μας καλεῖ σὲ μετάνοια ὅλους... παπάδες, δεσποτάδες, πατριαρχάδες, μικροὶ καὶ μεγάλοι, δεξιοὶ καὶ ἀριστεροὶ ... περιμένει νὰ ἐπιστρέψουμε κοντά Του"...!!!

(†) Ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Αὐγουστίνου Καντιώτου, Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἐορδαίας

Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός

π. Δημητρίου Μπόκου

Τῇ 24ῃ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου
μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου

Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ

Ἡ μικρὴ συνοδεία βάδιζε μὲ κόπο στὸν κακοτράχαλο ἀνήφορο γιὰ τὸ μικρὸ χωριό, ποὺ φώλιαζε σὰν ἀετοφωλιὰ στὴν ἀπόμερη πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ. Ὁ λιγνὸς καλόγερος ποὺ πήγαινε μπροστά, ἅπλωνε τὸ βλέμμα του στὶς γνώριμες ψηλὲς κορφές, στὰ κοφτερὰ φαράγγια, στὰ καταπράσινα ἔλατα, κι ἀναθυμόταν περασμένα χρόνια καὶ καιρούς. Τότε ποὺ νεαρὸς ἀκόμη, γεμάτος ὄνειρα καὶ φλόγα, περιδιάβαινε τὰ μέρη αὐτὰ καὶ μάζευε τὰ Ἑλληνόπουλα, μὰ καὶ τοὺς μεγάλους, νὰ τοὺς διδάξει τὰ πρῶτα γράμματα. Νὰ τοὺς μάθει τὴν ἱστορία τους καὶ τὴν καταγωγή τους. Νὰ ξέρουν τὴ ρίζα τους, ὅτι κρατάει ἀπὸ τὸν Λεωνίδα καὶ τὸν Μεγαλέξανδρο. Νὰ ξαναθυμηθοῦν τὸν μαρμαρωμένο βασιλιά τους. Ποὺ περιμένει νὰ ξυπνήσει καί, πάλι μὲ χρόνια μὲ καιρούς, νὰ ξαναμπεῖ στὴν Πόλη θριαμβευτής.

Καὶ νὰ ποὺ τώρα, μὲ ἄσπρα τὰ μαλλιὰ κι ὡριμασμένη πιὰ ψυχή, ξαναγυρνοῦσε γιὰ νὰ συνεχίσει τὸ ἔργο του.

Ἦταν ὁ γεννημένος στὸ Μεγάλο Δένδρο τῆς Αἰτωλίας ἁγιορείτης ἱερομόναχος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ἀναγνωρισμένος ἅγιος στὴ συνείδηση ὅλων πολὺ πρὶν πεθάνει μαρτυρικὰ στὴ Βόρειο Ἤπειρο, τὸ 1779.

Στὸ μικρὸ χωριὸ εἶχαν μαζευτεῖ ὅλοι καὶ τὸν περίμεναν. Ὁ ἅγιος ἔφτασε κοντανασαίνοντας κι ὅλοι ἔτρεξαν νὰ πάρουν τὴν εὐλογία του, φιλώντας τ᾽ ἁγιασμένο του χέρι. Διψασμένος ἀπ᾽ τὴν πεζοπορία ζήτησε λίγο νερὸ νὰ δροσιστεῖ. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν ἕνα ξεροπήγαδο.

– Εἶναι στεγνό, ἄγιε! τοῦ εἶπαν. Μὰ ὡστόσο μερικοὶ κάνοντας ὑπακοὴ ἔτρεξαν, ἔβγαλαν ἀπ᾽ τὸν πάτο του λίγο νερὸ γεμάτο λάσπη καὶ χῶμα καὶ τοῦ τὸ πρόσφεραν. Ὁ ἅγιος δοκίμασε λίγο καὶ σηκώνοντας τὸ κουρασμένο του χέρι εὐλόγησε τὸ ξεροπήγαδο γιὰ τὴν ἐλάχιστη ἐκείνη δροσιὰ ποὺ τοῦ ἔδωσε. Ἀμέσως ἀνάβλυσε νερὸ καθαρὸ καὶ ἄφθονο. Καὶ ἀπὸ τότε, χειμώνα-καλοκαίρι, τὸ πηγάδι ἦταν πάντοτε γεμάτο.

Ὁ ἅγιος ἔμπηξε ἕνα μεγάλο ξύλινο σταυρὸ στὸ χῶμα, ἀνέβηκε σ᾽ ἕνα σκαμνὶ κι εὐλόγησε τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντα. Ὕστερα ἄρχισε νὰ τοὺς μιλάει.

– Ἐγώ, ἀδελφοί μου, ποὺ ἀξιώθηκα ἀπὸ τὴν εὐσπλαχνία τοῦ Χριστοῦ κι ἐστάθηκα σ᾽ αὐτὸν τὸν ἅγιο τόπο, ἐξέτασα πρῶτα γιὰ σᾶς καὶ ἔμαθα, πὼς μὲ τὴ χάρη τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ, εἶστε εὐσεβεῖς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, τέκνα καὶ θυγατέρες τοῦ Χριστοῦ μας. Καὶ ὄχι μόνο δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σᾶς διδάξω, ἀλλὰ μήτε τὰ ποδάρια σας νὰ φιλήσω. Διότι ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς εἶναι τιμιώτερος ἀπ᾽ ὅλον τὸν κόσμο. Κι ἐγώ, ἀδελφοί μου, εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός, χειρότερος ἀπὸ ὅλους.

Εἶμαι ὅμως δοῦλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὄχι πὼς εἶμαι ἄξιος νὰ εἶμαι δοῦλος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ᾽ ὁ Χριστός μου μὲ καταδέχεται ἀπὸ τὴν εὐσπλαχνία του. Τὸν Χριστό μας λοιπόν, ἀδελφοί μου, πιστεύω, δοξάζω καὶ προσκυνῶ. Τὸν Χριστό μας παρακαλῶ νὰ μὲ ἀξιώσει νὰ χύσω κι ἐγὼ τὸ αἷμα μου γιὰ τὴν ἀγάπη του, καθὼς τὸ ἔχυσε καὶ Ἐκεῖνος γιὰ τὴν ἀγάπη μου.

Ἂν ἴσως καὶ ἦταν δυνατὸν νὰ ἀνεβῶ στὸν οὐρανό, νὰ φωνάξω μιὰ φωνὴ μεγάλη, νὰ κηρύξω σὲ ὅλον τὸν κόσμο πὼς μόνο ὁ Χριστός μας εἶναι Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ Θεὸς ἀληθινὸς καὶ ζωὴ τῶν πάντων, θὰ τὸ ἔκαμνα. Μὰ ἐπειδὴ δὲν δύναμαι νὰ πράξω ἐκεῖνο τὸ μέγα, κάμνω τοῦτο τὸ μικρό, καὶ περπατῶ ἀπὸ τόπο σὲ τόπο καὶ διδάσκω τοὺς ἀδελφούς μου τὸ κατὰ δύναμη, ὄχι ὡς διδάσκαλος, ἀλλὰ ὡς ἀδελφός. Διδάσκαλος μόνο ὁ Χριστός μας εἶναι.

Ἀναχωρώντας ἀπὸ τὴν πατρίδα μου πρὸ πενήντα ἐτῶν, ἐπερπάτησα τόπους πολλούς, κάστρα, χῶρες καὶ χωριὰ καὶ μάλιστα στὴν Κωνσταντινούπολη. Καὶ περισσότερο ἐκάθησα στὸ Ἅγιον Ὄρος, δεκαεπτὰ χρόνους, καὶ ἔκλαιγα διὰ τὶς ἁμαρτίες μου.

Μελετώντας τὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο βρῆκα μέσα πολλὰ νοήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὅλα μαργαριτάρια, πλοῦ-

τος, ζωὴ αἰώνια. Σιμὰ στὰ ἄλλα βρῆκα καὶ τοῦτον τὸν λόγο ὅπου λέγει ὁ Χριστός μας: πὼς δὲν πρέπει κανένας Χριστιανὸς νὰ φροντίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του μόνο πῶς νὰ σωθεῖ, ἀλλὰ νὰ φροντίζει καὶ γιὰ τοὺς ἀδελφούς του νὰ μὴ κολασθοῦν. Ἀκούοντας κι ἐγὼ τοῦτον τὸν γλυκύτατο λόγο, νὰ φροντίζουμε καὶ γιὰ τοὺς ἀδελφούς μας, μ᾽ ἔτρωγε ἐκεῖνος ὁ λόγος μέσα στὴν καρδιὰ τόσους χρόνους, ὡσὰν τὸ σκουλήκι ὅπου τρώγει τὸ ξύλο, τί νὰ κάνω κι ἐγὼ στοχαζόμενος στὴν ἀμά-θειά μου.

Ἐσυμβουλεύθηκα τοὺς πνευματικούς μου πατέρες, ἀρχιερεῖς, πατριάρχες, τοὺς φανέρωσα τὸν λογισμό μου, ἀνίσως καὶ εἶναι θεάρεστο τέτοιο ἔργο, καὶ ὅλοι μὲ παρεκίνησαν νὰ τὸ κάμω. Καὶ μάλιστα παρακινούμενος ἀπὸ τὸν Παναγιώτατο κύριο Σωφρόνιο, τὸν Πατριάρχη – νὰ ἔχουμε τὴν εὐχή του – ἄφησα τὴ δική μου προκοπή, τὸ δικό μου καλό, κι ἐβγήκα νὰ περπατῶ ἀπὸ τόπο σὲ τόπο καὶ διδάσκω τοὺς ἀδελφούς μου.

Δὲν μπορεῖ ὁ καλόγερος νὰ σωθεῖ, παρὰ μακριὰ ἂν φεύγει ἀπὸ τὸν κόσμο. Μὰ ἐπειδὴ τὸ γένος μας ἔπεσε σὲ ἀμάθεια, εἶπα: ἂς χάσει ὁ Χριστὸς ἐμένα, ἕνα πρόβατο, καὶ ἂς κερδίσει τὰ ἄλλα. Ἴσως ἡ εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ εὐχή σας σώσει καὶ μένα.

Μιλοῦσε ζεστά, ἁπλά, ταπεινά. Οἱ φτωχοὶ ἄνθρωποι τὸν ἄκουγαν συνεπαρμένοι. Ἀνάμεσά τους βλέπει κάποια στιγμὴ ὁ ἅγιος νὰ στέκουν δυὸ ἁρματωμένοι. Ἦταν παλληκάρια τῆς κλεφτουριᾶς, μὰ εἶχαν σπείρει φόβο καὶ τρόμο στοὺς Χριστιανοὺς μὲ τὰ ἐγκλήματά τους.

– Ἔ, σεῖς! τοὺς φωνάζει. Θ᾽ ἀνοίξετε παράδεισο, νομίζετε, μ᾽ αὐτά σας τὰ χάλια;

– Ναί, μὲ τ᾽ ἀσημοχάντζαρά μας! εἶπαν αὐτοί, ἂν μὲ τὸ καλὸ δὲν μᾶς ἀνοίξουν. Μὲ τὸ ἔτσι θέλω θὰ μποῦμε! Τί μπορεῖ νὰ μᾶς κάμουν;

– Πιάστε τ᾽ ἀσημόπλεχτα κουμπιὰ τῶν γελεκιῶν σας καὶ σφίχτε τα! τοὺς λέει.

Ἀπὸ περιέργεια ἔπιασαν οἱ κλέφτες τὰ κουμπιά τους καὶ τά ᾽σφιξαν ἀνάμεσα στὰ δάχτυλά τους. Καὶ μὲ μιᾶς, ἔτρεξε αἷμα ποὺ πήγαινε τσαμπούνα! Τοὺς καταλέρωσε τὸ αἷμα τοὺς κλέφτες.

– Ἔ, καὶ θαρρεῖτε πὼς τὰ αἵματα αὐτὰ τῶν Χριστιανῶν ποὺ σφάξατε, θὰ σᾶς ἀφήσουν νὰ μπεῖτε στὸν παράδεισο; Δὲν τὸ πολυπιστεύω!

Σὰν εἶδαν τὸ θάμα οἱ κλέφτες τά ᾽χασαν. Ἡ σκληρὴ καρδιά τους μαλάκωσε. Μετάνιωσαν, φόρεσαν γυναικεῖα σεγκούνια, δεῖγμα τῆς μετάνοιας τους, κι ἀκολούθησαν τὸν ἅγιο καταπόδι.

– Ἀνίσως καὶ θέλουμε νὰ περάσουμε κι ἐδῶ καλά, νὰ πηγαίνουμε καὶ στὸν παράδεισο, συνέχισε ὁ ἅγιος, πρέπει νὰ ἔχουμε δύο ἀγάπες: ἀγάπη στὸν Θεό μας καὶ στοὺς ἀδελφούς μας. Καλότυχος ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀξιώθηκε καὶ ἔλαβε στὴν καρδιά του αὐτὲς τὶς δύο ἀγάπες.

Τὸ βλέμμα του ἀγκάλιαζε ἕναν-ἕναν τούς φτωχοὺς ἀνθρώπους ποὺ κρέμονταν ἀπὸ τὰ χείλη του. Μιὰ βαθειὰ ἀγάπη ἀνάβλυζε ἀπ᾽ τὴν καρδιά του γιὰ ὅλα τὰ πρόβατα τῆς μάνδρας τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τέχνη τοὺς αἰχμαλώτιζε καὶ ξεκλείδωνε τὶς πόρτες τῆς καρδιᾶς τους.

– Ἐσεῖς, Χριστιανοί μου, πῶς πηγαίνετε ἐδῶ;Ἔχετε ἀγάπη ἀνάμεσά σας; Εἶναι ἐδῶ κανένας ποὺ νά ᾽χει αὐτὴ τὴν ἀγάπη στοὺς ἀδελφούς του; Ἂς σηκωθεῖ ἐπάνω νὰ μοῦ τὸ πεῖ, νὰ τὸν εὐχηθῶ κι ἐγώ, νὰ βάλω καὶ ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς νὰ τὸν συγχωρήσουν, νὰ λάβει μία συγχώρηση, ποὺ νά ᾽δινε χιλιάδες φλουριὰ δὲν θὰ τὴν εὕρι-σκε.

– Ἐγώ, ἅγιε τοῦ Θεοῦ, ἀγαπῶ τὸν Θεὸ καὶ τοὺς ἀδελφούς μου.

– Καλά, παιδί μου, ἔχε τὴν εὐχή μου. Πῶς σὲ λένε στ᾽ ὄνομά σου;

– Κώστα.

– Τί τέχνη κάνεις;

– Πρόβατα φυλάγω.

– Τὸ τυρί, ὅταν τὸ πωλεῖς, τὸ ζυγιάζεις;

– Τὸ ζυγιάζω.

– Ἐσύ, παιδί μου, ἔμαθες νὰ ζυγιάζεις τὸ τυρὶ κι ἐγὼ νὰ ζυγιάζω τὴν ἀγάπη. Τώρα νὰ ζυγιάσω κι ἐγὼ τὴν ἀγάπη σου κι ἂν εἶναι σωστή, τότε νὰ σὲ εὐχηθῶ κι ἐγώ, νὰ βάλω καὶ ὅλους νὰ σὲ συγχωρήσουν. Πῶς νὰ σὲ καταλάβω, παιδί μου, ἂν ἀγαπᾶς τοὺς ἀδελφούς σου; Τὸ ἀγαπᾶς ἐκεῖνο τὸ φτωχὸ παιδί;

– Τὸ ἀγαπῶ.

– Ἂν τὸ ἀγαποῦσες, θὰ τοῦ ἔπαιρνες ἕνα πουκάμισο ποὺ εἶναι γυμνό, νὰ παρακαλεῖ καὶ κεῖνο γιὰ τὴν ψυχή σου. Τότε θά ‘ναι ἀληθινὴ ἡ ἀγάπη, ἐνῷ τώρα εἶναι ψεύτικη. Τώρα σὰν θέλεις νὰ κάμεις τὴν ἀγάπη μάλαμα, πάρε καὶ ἔνδυσε τὰ φτωχὰ παιδιὰ καὶ τότε νὰ βάλω νὰ σὲ συγχωρήσουν. Τὸ κάμνεις τοῦτο;

– Τὸ κάμνω.

– Χριστιανοί μου, ὁ Κώστας κατάλαβε πὼς ἡ ἀγάπη ποὺ εἶχε ὡς τώρα ἦταν ψεύτικη καὶ θέλει νὰ τὴν κάμει μάλαμα, νὰ ἐνδύσει τὰ φτωχὰ παιδιά. Ἐπειδὴ καὶ τὸν παιδέψαμε, σᾶς παρακαλῶ νὰ πεῖτε γιὰ τὸν κὺρ-Κώστα τρεῖς φορές: ὁ Θεὸς νὰ τὸν συγχωρήσει καὶ νὰ τὸν ἐλεήσει.

Συνεχίζεται στό ἑπόμενο τεῦχος

«Ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς…»

Δεκαπενταύγουστος. Χρυσάργυρο, ὁλόφωτο, ἀλαφροδεμένο μὲ τὴν ἄμμο καὶ τὶς χαμηλοκορφές, ξεπρόβαλε ἀπὸ μακριὰ τὸ νησί μας.

Βράχοι καὶ χῶμα. Χρυσαφὶ καὶ γαλάζιο· ἀφρισμένα κύματα· ὀνείρατα· καὶ φῶς. Φῶς!

Φῶς, ποὺ ἀπ᾽ τὸν αἰγαιοπελαγίτικο οὐρανὸ ξεχύνεται· ἁπλώνεται καὶ τυλίγει τὴν πλάση ὅλη.

Ζωηροί, οἱ ὁλόδροσοι ἀέρηδες ποὺ κυνηγιοῦνται ἐπάνω του ἀπὸ κορφὴ σὲ κορφὴ καὶ ἀπὸ περιστεριῶνα σὲ περιστεριῶνα, μᾶς φέρνουν τὰ πρῶτα μυστικὰ κρυφομιλήματα, τὰ πρῶτα τοῦ νησιοῦ καλωσορίσματα.

Οἱ καρδιές, φορτωμένες μὲ τὰ ἄνθη τῆς εὐλάβειας, ἀνοίγουν διάπλατα, καθὼς τὸ ψηλὸ καμπαναριὸ τῆς Μεγαλόχαρης Κυρᾶς ἀργοπροβάλλει κάτω ἀπὸ τὰ χρυσόφωτα ὕψη.

Συγκίνηση· δέος κι ἕνα αἴσθημα ὑπερκόσμιας γαλήνης πλημμυρίζουν τώρα τὶς ψυχές, ποὺ τούτη τὴν ὥρα χρυσοθυμιατήρια γίνονται!

Ἄνθια βελουδοπέταλα οἱ προσευχὲς σὲ λίγο θὰ ἀρχίσουν νὰ ἀνεβαίνουν στήν «ἀειμακάριστο Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν»…

Στεφάνια ἀπὸ εὐχαριστίες· στεφάνια ἀπὸ δάκρυα· στεφάνια πλεγμένα μὲ τὸν πανανθρώπινο πόνο, τοὺς ἀνείπωτους καημούς.

Στεφάνια ἀπὸ θλίψη καὶ στεναγμούς. Στεφάνια πλεγμένα μὲ τῆς ψυχῆς τὰ σκιρτήματα· τῆς καρδιᾶς τὰ μιλήματα ἀφήνονται τώρα μπρὸς στὴ Βρυσομάνα τῆς χαρᾶς, τῆς παρηγοριᾶς, τῆς ἐλπίδας, ἐνῷ ὁ πόνος, μὲ δάκρυα φανερὰ ἢ μυστικά, μὲ κραυγὲς δυνατὲς ἢ ἀπόκρυφες, ἀνεβαίνει ψηλά.

Κι ἐκείνη τὴν ὥρα, ἄγγελοι λές, μέσα σὲ ἀλαβάστρινα φυλακτήρια, τὸ μύρο τῆς προσευχῆς σὲ μέρη παραδείσια ἀνεβάζουν.

Ὦ Πάναγνη Μητέρα τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κόσμου μας!

Τούτη τὴν ὥρα τοῦ αὐγουστιάτικου δειλινοῦ, ποὺ τήν «πᾶσαν ἐλπίδα μας» σὲ Σὲ ἀπιθώνουμε, τούτη τὴν ὥρα ποὺ ἡ φωνή μας, δέηση καὶ θρῆνος μαζί, ψηλὰ ἀνεβαίνει, «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»!

«Πάντων θλιβομένων ἡ χαρά»...

Πάνω στὴ γῆ μας, ποὺ κάμα καὶ φόβος ἀπ᾽ ἄκρη σ᾽ ἄκρη σκεπάζει, Μάννα τοῦ πόνου, τὸ πανάγιο χέρι Σου ἄπλωσε καὶ τὴ χάρη Σου στὶς ψυχὲς στάλαξέ μας!

Μαρίνα Φραγκάκη

Τὸ δημογραφικὸ δὲν εἶναι ἁπλὰ ἀριθμοί

Τὸ δημογραφικὸ εἶναι οἱ ζωές μας. Εἶναι τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν καὶ τῆς πατρίδας μας.

Ἡ Ἑλλάδα μας σβήνει καὶ μαζί της σβήνουμε ὅλοι μας. Μαιευτήρια μετατρέπονται σὲ γενικὲς κλινικὲς, σχολεῖα καὶ στρατόπεδα κλείνουν, ἡ ὕπαιθρος ἐρημώνει. Καὶ ἐπιπλέον, τὰ ὅρια συνταξιοδότησης αὐξάνονται, οἱ συντάξεις μειώνονται, ἐπιχειρήσεις μεταφέρονται ἢ κλείνουν, ἔρχονται ἄλλοι γιὰ νὰ καλύψουν τὶς δικές μας ἐργατικὲς ἀνάγκες, ἀποκτοῦν γῆ καὶ ὠφελοῦνται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα μας ποὺ δὲν ἔχει πιὰ παιδιὰ καὶ νέους.

Τὰ μηνύματα εἶναι σαφῆ καὶ τραγικά. Ἡ δημογραφικὴ κατάρρευση εἶναι ὑπαρκτὴ καὶ δὲν εἶναι ἁπλὰ καὶ μόνο οἱ ἀριθμοί. Εἶναι ἡ ζωή μας, ἡ πολιτιστική μας κληρονομιά, ἡ οἰκονομικὴ πρόοδος, ἡ ὑγεία, ἡ σύνταξη, τὰ γηρατειά μας, οἱ ζωὲς τῶν παιδιῶν μας. Εἶναι ἡ ἐπιβίωση ἑνὸς λαοῦ ποὺ κατάφερε νὰ διασώσει καὶ νὰ παραδώσει μὲ σεβασμὸ στὴν ἀνθρωπότητα ἐμπειρίες χιλιάδων ἐτῶν. Πολύτιμες παρακαταθῆκες ζωῆς στὴν ἐπιστήμη, τὴν ἱστορία, στὴν τέχνη, τὴν σωτήρια χριστιανική μας πίστη. Εἶναι λάθος ἐὰν ἐπαναπαυόμαστε καὶ ἐπιτρέπουμε σὲ λάθος πολιτικὲς καὶ ἀποφάσεις νὰ μᾶς ἀφανίζουν. Ἂς καταλάβουμε καὶ ἂς κινητοποιηθοῦμε.

Ἂς μὴν γίνει ἡ γενιὰ μας αὐτὴ ποὺ θὰ σφραγίσει μὲ τὶς «προοδευτικὲς ἐπιλογὲς» της τὸ τέλος τοῦ τόπου μας. Τὸ χρωστᾶμε στὴν πατρίδα μας, στοὺς προγόνους μας καὶ στὶς γενιὲς ποὺ θὰ ἔλθουν.

Ἀπὸ τὴν Ἱστοσελίδα «Greece in Figures»

"Οχι, δὲν θὰ φύγω

Εἶμαι νέος μὲ οἰκογένεια, ἔχω ὅλη τὴ ζωὴ μπροστά μου... Λόγω ἐπαγγέλματος ἔχω τὴ δυνατότητα νὰ φύγω, νὰ δουλέψω στὸ ἐξωτερικὸ καὶ νὰ βγάλω καλὰ λεφτά... Εἶναι βλακεία νὰ μὴν τὸ κάνω ὅσο εἶναι ἀκόμα καιρός. Νὰ κάθομαι καὶ νὰ χαραμίζομαι ἐδῶ στὴν ψωροκώσταινα. Πρέπει νὰ φύγω, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσω τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν μου τοὐλάχιστον. Ἔτσι μοῦ λένε οἱ φίλοι μου, οἱ κουμπάροι μου, οἱ συγγενεῖς μου... ΟΛΟΙ.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί τὴν γλυκιά μου μάνα, τὴν Πατρίδα μου, δὲν τὴν λέω Ψωροκώσταινα, τὴν λέω ΕΛΛΑΣ καὶ εἶναι ὁ πιὸ εὐλογημένος τόπος ἐπάνω στὴ γῆ.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί ἐδῶ ὁ οὐρανὸς εἶναι γαλάζιος καὶ ὅλα τα τοπία μὲ τὶς ἀντιθέσεις τους καὶ τὰ χρώματά τους μοιάζουν σὰν κάποια κρυμμένη γωνιὰ τοῦ παραδείσου.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι ἡ πιὸ ὄμορφη καὶ ζωντανὴ γλῶσσα τοῦ κόσμου.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί τὸ λεξιλόγιό μας ἔχει τὴ λέξη φιλότιμο!

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί δὲν ἔχω τίποτα ἀπολύτως νὰ ζηλέψω ἀπὸ τοὺς κουτόφραγκους καὶ ἀπὸ τὶς δῆθεν ὀργανωμένες, ἄχρωμες, ἄθεες κοινωνίες τους. Αὐτοὶ ἔχουν νὰ ζηλέψουν πολλὰ ἀπὸ ἐμᾶς.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί δὲν ἀλλάζω μὲ τίποτα στὸν κόσμο τὴν Κυριακάτικη Θεία Λειτουργία στὴν ἐνορία μου καὶ τὴν κοινὴ συζήτηση

μὲ τὸν πνευματικό μας καὶ τὰ πνευματικά μας ἀδέρφια στὸ ἀρχονταρίκι μας.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί ἡ Πατρίδα μας μοσχοβολάει ΧΡΙΣΤΟ καὶ ΘΥΣΙΑ.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί γιὰ Πατρίδα δὲν λογαριάζω τοὺς πολιτικούς, οἱ ὁποῖοι τὴν ἔχουν προδώσει. Γιὰ Πατρίδα λογαριάζω αὐτοὺς πού ἔδωσαν τὸ αἷμα τους καὶ τὴ ζωή τους, γιὰ νὰ εἴμαστε σήμερα ἐλεύθεροι.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί ἐδῶ ἔχουμε γιὰ ρίζες μὲς στὴ γῆ θαμμένους τοὺς προγόνους, κείνους πού κείτονται νεκροὶ μὲς στὶς ἀγκάλες τοῦ χωμάτου, μὰ ζοῦνε μὲς στὶς φλέβες μας στὴ ζεστασιὰ τοῦ αἱμάτου.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί ἐδῶ τό χῶμα πού πατῶ εἶναι ποτισμένο μὲ αἷμα καὶ δάκρυα.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί ἐδῶ τό χῶμα δὲν τὸ λέμε χῶμα, τὸ λέμε ΜΗΤΡΑ πού γεννάει ΖΩΗ ἀθάνατη, ἄφθαρτη, αἰώνια.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί θέλω νὰ εἶμαι ἐδῶ, ὅταν θὰ ἔρθει ἐκείνη ἡ ἅγια ὥρα πού θὰ μᾶς καλέσει ἡ Πατρίδα καὶ ὅλοι οἱ ΕΛΛΗΝΕΣ μαζί, ἀψηφώντας τὰ πάθη καὶ τὰ λάθη πού μᾶς χωρίζουν, θὰ πᾶμε ὅλοι μαζὶ ἀγκαλιασμένοι, χαρούμενοι, τραγουδώντας νὰ τὴν ὑπερασπιστοῦμε, ἀψηφώντας τὸν θάνατο.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί ἐδῶ τὸν θάνατο δὲν τὸν φοβόμαστε. Τὸν κοιτᾶμε στὰ μάτια καὶ τὸν ἀντιμετωπίζουμε σὰν ἴσος πρὸς ἴσο. Γιὰ ἐμᾶς ὁ θάνατος δὲν εἶναι τὸ τέρμα. Εἶναι τὸ πέρασμα στὴν ἀληθινὴ ΖΩΗ.

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί θὰ δώσουμε λόγο καὶ θὰ μᾶς κρίνουν οἱ ἀγέννητοι καὶ οἱ νεκροὶ γιὰ τὶς πράξεις μας ἀπέναντι στὶς ἀξίες τῆς φυλῆς…

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, θὰ μείνω ἐδῶ καὶ θὰ παλέψω μέχρι τελευταίας ρανίδος τοῦ αἵματός μου νὰ μεγαλώσω τὰ παιδιά μου μὲ χριστιανικὲς καὶ ἑλληνικὲς ἀξίες…

ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΩ, γιατί εἶμαι ὑπερήφανος πού εἶμαι ΕΛΛΗΝΑΣ. Εἶμαι ὑπερήφανος γιὰ τοὺς ΗΡΩΕΣ καὶ τοὺς ΑΓΙΟΥΣ μας. Στέρεψε ὁ κόσμος ἀπὸ ἀρχοντιὰ καὶ θυσία. Θέλω τὰ ἐγγόνια μου νὰ θυμοῦνται ἕναν λεβέντη παππού καὶ νὰ εἶναι ὑπερήφανα γι' αὐτόν.

Πηγή: *Ἑνωμένη Ρωμηοσύνη*

ΑΠΟΨΕΙΣ-ΣΧΟΛΙΑ στην ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Σεξουαλικὴ διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν

Ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες εὐθύνες ποὺ ἔχει ὁ γονέας εἶναι νὰ μυήσει τὰ παιδιά του στὴν ἐπιστήμη τῆς ζωῆς. Νὰ τὰ ἐξοικειώσει γενικὰ μὲ τὶς ἀρχὲς τῆς ἀνθρώπινης ἐπικοινωνίας, ἀλλὰ καὶ εἰδικώτερα νὰ τοὺς μιλήσει γιὰ τὶς μοναδικὲς προσωπικὲς σχέσεις ἀνάμεσα στὸν σύζυγο καὶ τὴ σύζυγο. Γιὰ τὸν σύνδεσμο ποὺ ἀφορᾶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ στὸ ἀνδρόγυνο, γιὰ τὴ σχέση ποὺ στηρίζει, παρηγορεῖ, δίνει χαρὰ καὶ ὁδηγεῖ, μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, στὴν ἀπόκτηση παιδιῶν.

Αὐτὴ ἡ ἐκπαίδευση στὶς ἰδιαίτερες προσωπικὲς σχέσεις –ἡ καλούμενη «σεξουαλικὴ διαπαιδαγώγηση»– ἔχει παρεξηγηθεῖ πολὺ στὶς μέρες μας. Ἄτομα ἀνεύθυνα, τὸ ἴντερνετ, φίλοι, ταινίες καὶ πρόσφατα τὸ ἴδιο τὸ σχολεῖο μέσῳ τῶν προγραμμάτων «δεξιοτήτων ζωῆς» παρέχουν μορφὲς σεξουαλικῆς διαπαιδαγώγησης ποὺ διαστρεβλώνουν τὴν ἀνθρώπινη φύση, τὴν ἁρμονία τοῦ φύλου καὶ εἶναι ἀντίθετα μὲ τὸν κοινὸ νοῦ, τὶς παραδόσεις καὶ τὴν ὀρθόδοξη χριστιανική μας πίστη.

Σὲ αὐτοῦ τοῦ τύπου τὴ διαπαιδαγώγηση, τὴν καλούμενη «συμπεριληπτικοῦ τύπου, ποὺ προωθεῖ τὸ σχολεῖο, τὰ παιδιά μας διδάσκονται θέσεις καινοφανεῖς, ἀντιεπιστημονικὲς καὶ καταστροφικὲς γιὰ τὴν οἰκογένεια. Ἂς ἀναφέρουμε μερικές: Τὰ παιδιὰ εἶναι σεξουαλικὰ ἀπὸ τὴ γέννησή τους, ἔχουν δικαίωμα στὸν σεξουαλικὸ πειραματισμό, τὸ φῦλο μπορεῖ νὰ εἶναι ἐπιλογὴ τοῦ παιδιοῦ καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀλλάξει, ἡ σεξουαλικὴ δραστηριότητα μὲ ὅλες τὶς μορφές της εἶναι ἀποδεκτὴ σὲ ὅποια ἡλικία, ἀρκεῖ νὰ τὸ ἐπιθυμεῖ ὁ νέος, ἡ ἔκτρωση καὶ ἡ ἀντισύλληψη εἶναι ἀναπαραγωγικὰ δικαιώματα τῶν ἐφήβων, ὑπάρχουν πολλὲς μορφὲς οἰκογένειας καὶ ὅλες εἶναι ἰσότιμες μὲ τὴν παραδοσιακή, δηλαδὴ μὲ αὐτὴ ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἔγγαμους μητέρα καὶ πατέρα ποὺ μεγαλώνουν τὰ βιολογικά τους παιδιὰ μέσα στὸν χριστιανικό τους γάμο. Ὅποιος ἐκφράσει ἀντίθεση πρὸς αὐτὴ τὴ νέου τύπου ἀγωγή «δεξιοτήτων τοῦ 21ου αἰῶνα» θε-

ωρεῖται πὼς κακοποιεῖ τὸ παιδί. Ὡς τέτοιο ἄτομο θὰ μποροῦσε νὰ θεωρηθεῖ ἀκόμη καὶ ὁ γονέας του, καὶ γενικώτερα ὅποιο ἄτομο ἐμπνέεται ἀπὸ θρησκευτικές, ἐπιστημονικὲς ἢ παιδαγωγικὲς ἀντιλήψεις ποὺ δὲν συμφωνοῦν μὲ τὴ συμπεριληπτικὴ σεξουαλικὴ διαπαιδαγώγηση.

Πουθενὰ σὲ αὐτὴ τὴ σχολικὴ ὕλη τῆς σεξουαλικῆς διαπαιδαγώγησης δὲν ὑπάρχει ἡ ἔννοια τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα, τῆς γενετήσιας ἐγκράτειας μέχρι τὸν γάμο, τῆς μονογαμίας, τῆς ἀγνότητας γιὰ ἕνα σπουδαῖο σκοπό, ὅπως εἶναι π.χ. ὁ μοναχισμός, τὸ ἰδανικὸ τῆς τεκνογονίας καὶ τῆς πολυτεκνίας. Πουθενὰ δὲν ἀναφέρονται οἱ κίνδυνοι ἀπὸ τὴν πρόωρη σεξουαλικὴ δραστηριότητα, οἱ λοιμώξεις, οἱ ἀμβλώσεις, τὰ ψυχολογικὰ προβλήματα, ἤ, ὅπου ἀναφέρονται, ὑποβαθμίζονται γιὰ χάρη τῶν σεξουαλικῶν καὶ ἀναπαραγωγικῶν «δικαιωμάτων» τῶν παιδιῶν. Ἡ ὀρθόδοξη χριστιανική μας πίστη θεωρεῖται ἀνασταλτικὸ στοιχεῖο στὴν ἐλευθερία τοῦ παιδιοῦ, καὶ κάθε θρησκευτικὴ παρέμβαση θεωρεῖται καταπάτηση τῶν δικαιωμάτων του.

Εἶναι σαφὲς πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ λαμβάνουν τέτοιες ἀρχές, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ σχολεῖο, πολὺ δύσκολα θὰ καταφέρουν νὰ κάνουν σταθερὴ καὶ εὐτυχισμένη δική τους οἰκογένεια. Τὸ λυπηρὸ εἶναι ὅτι τὰ παιδιά μας θὰ λάβουν αὐτὴ τὴν ἀγωγή, ὄχι ἀπὸ πηγὲς ποὺ θεωροῦνται ἀναξιόπιστες, ὅπως τὸ ἴντερνετ καὶ οἱ φίλοι, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ σχολεῖο. Ἐφόσον οἱ γονεῖς ἐπιθυμοῦν νὰ διατηρηθεῖ ἡ ψυχική, σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ὑγεία τῶν παιδιῶν τους, πρέπει νὰ ἀναλάβουν οἱ ἴδιοι τὸ θέμα τῆς σεξουαλικῆς τους διαπαιδαγώγησης. Ὁ στόχος τους θὰ εἶναι νὰ μὴν παρασυρθοῦν τὰ παιδιά τους ἀπὸ τὶς νεωτερικὲς ἀντιλήψεις, ἀλλὰ νὰ μείνουν ἐγκρατῆ ἕως τὸν χριστιανικό τους γάμο, ποὺ μόνο αὐτὸς ἐξασφαλίζει μιὰ ἀσφαλῆ, ἱκανοποιητικὴ καὶ πλήρη σεξουαλικὴ σχέση μὲ τὸν μοναδικὸ συνοδοιπόρο τῆς ζωῆς τους.

Βοηθᾷ πολὺ νὰ συνδεθεῖ ἡ χριστιανικὴ οἰκογένεια μὲ τὸν κατάλληλο πνευματικό. Ἡ συμμετοχὴ στὴ λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ γνωριμία μὲ τοὺς ἁγίους, ἀλλὰ καὶ μὲ σύγχρονους νέους ποὺ κάνουν τὸν ἴδιο ἀγῶνα, καθὼς καὶ ἡ ὕπαρξη ἔμπειρου πνευματικοῦ ὁδηγοῦ, ἀποτελοῦν μεγάλα στηρίγματα, διότι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ προστατεύει καὶ κατευθύνει τὰ παιδιά, ὥστε νὰ ξεχωρίζουν τὸ ὠφέλιμο ἀπὸ τὸ καταστροφικό, ἐνῷ συγχρόνως διακρίνουν τὴν ἀγάπη τῶν γονέων ἀπὸ τὰ ἰδεο-

λογικὰ συμφέροντα τῶν «φίλων», τῶν μέσων κοινωνικῆς δικτύωσης, τοῦ σύγχρονου σχολείου κλπ.

Πέρα ὅμως ἀπὸ τὴ σωστὴ πνευματικὴ καθοδήγηση, ὀφείλουν καὶ οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς νὰ παράσχουν στὰ παιδιά τους σεξουαλικὴ διαπαιδαγώγηση. Αὐτὸ δὲν εἶναι δύσκολο οὔτε ξεπερνᾶ τὶς δυνάμεις τους. Προϋποθέτει μόνο νὰ καταλάβουν τὴν ἀναγκαιότητα καὶ νὰ τὸ θελήσουν. Αὐτοὶ εἶναι ἄνθρωποι ποὺ εἶναι συνεχῶς δίπλα στὰ παιδιά τους, κατανοοῦν τὶς ἀνάγκες καὶ τὸν χαρακτῆρά τους καὶ δίνουν ἀγωγὴ σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχὲς καὶ τοὺς κανόνες τῆς οἰκογένειας. Λειτουργοῦν ὡς πρότυπα ζωῆς, ἔμπνευσης, ὡς ἔμπιστοι ὁδηγοί. Ἡ σεξουαλικὴ ἀγωγὴ γίνεται φυσικά, ὄχι πάντοτε μὲ λόγια, χωρὶς διάθεση διδασκαλίας, ἀλλὰ μὲ τρόπο χαριτωμένο, ἁπλό, εὐκαιρίας δοθείσης, γιὰ νὰ μὴ φαίνεται σὰν μάθημα στὸ παιδί.

Ἀρκεῖ οἱ γονεῖς νὰ δείχνουν στοργὴ καὶ τρυφερότητα ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο, νὰ ἐκπέμπουν τὴν ἀφοσίωση καὶ τὴν πιστότητα στὸν γάμο τους, καὶ μὲ κάθε εὐκαιρία, ἀνάλογα μὲ τὸν χαρακτήρα, τὴν ἡλικία καὶ τὶς ἀπορίες τοῦ παιδιοῦ τους, νὰ τὸ πληροφοροῦν γιὰ θέματα ποὺ τὸ ἀπασχολοῦν. Θὰ γίνεται ἀνάπτυξη στοιχείων τῆς βιολογίας, ὑγιεινῆς, χαρακτηριστικῶν ποὺ ἀφοροῦν τὸ φῦλο, συζήτηση πάνω σὲ συμπεριφορές, μὲ τὴν εὐκαιρία, π.χ., μιᾶς ταινίας ἢ ἐνὸς γεγονότος, ἐνῷ θὰ θίγονται καὶ ἄλλα, εἰδικώτερα ζητήματα, ποὺ ἴσως ἀπασχολοῦν τὰ παιδιά. Τέτοια μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ πρόληψη τῆς διαδικτυακῆς κακοποίησης, τῶν συναισθηματικῶν ἐκβιασμῶν, τῶν ἀνεπιθύμητων γενετήσιων σχέσεων, τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο θὰ ὁριοθετοῦν τὴ διασκέδαση στὴν παρέα τους, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἀξία τῆς ζωῆς τοῦ ἀγέννητου παιδιοῦ, τὶς συνέπειες τῆς ἄμβλωσης, τῶν γενετήσιων νοσημάτων, τὶς ψυχολογικὲς συνέπειες τῶν ἀποχωρισμῶν κλπ.

Αὐτοῦ τοῦ τύπου ἡ σεξουαλικὴ διαπαιδαγώγηση εἶναι ἡ ἄριστη, διότι γίνεται ἀπὸ τὸν γονέα, ὁ ὁποῖος σέβεται τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ, σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχὲς καὶ τὶς ἀξίες τῆς οἰκογένειας, καὶ τὸ ὁδηγεῖ, ὥστε νὰ κάνει μιὰ εὐτυχισμένη, σταθερὴ καὶ ἱκανοποιητικὴ σχέση μὲ τὸν σύντροφο τῆς ζωῆς του. Τὸ παιδὶ διδάσκεται πὼς ἡ σεξουαλικὴ ἐπαφὴ εἶναι τὸ δῶρο ποὺ κάνει ὁ ἕνας σύζυγος στὸν ἄλλο μέσα στὸν χριστιανικό τους γάμο. Ὁ νέος κρατᾶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ἀγάπη του μόνο γιὰ ἐκεῖνον ποὺ θὰ εἶναι ὁ ἐκλεκτὸς τῆς ζωῆς του.

Ὁλοκληρώθηκαν σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα, τὴν τελευταία ἑβδομάδα τοῦ Μαΐου, οἱ κύκλοι μελέτης Ἁγ. Γραφῆς καὶ οἱ ἑσπερινὲς συνάξεις τοῦ Σαββάτου στὴν αἴθουσα τοῦ συλλόγου.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευση ἐξέλεξε μετὰ ἀπὸ ἐκλογές, ποὺ διεξήχθησαν τὸ Σάββατο 10 Ἰουνίου, τὰ νέα ὄργανα ποὺ θὰ ἀναλάβουν τὴν διοίκηση τοῦ συλλόγου γιὰ τὰ ἑπόμενα 3 ἔτη.

Τὴν Κυριακὴ 2 Ἰουλίου, μέλη καὶ συνεργάτες τῆς διακονίας συναντήθηκαν σὲ μεσημεριανὴ συνεστίαση, στὸ ἐξωκλήσι τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, στὴν Νεοκαισάρεια. Ὁ πρόεδρος ἀφοῦ εὐχαρίστησε τοὺς συνεργάτες καὶ τὰ παρευρισκόμενα μέλη, ἀναφέρθηκε στὰ πεπραγμένα τῆς ἱεραποστολικῆς χρονιᾶς ποὺ πέρασε, ἀνέπτυξε τὶς δραστηριότητες τοῦ νέου Δ.Σ. καὶ παρουσίασε τοὺς ὑπεύθυνους τῶν δράσεων γιὰ τὸ νέο ἱεραποστολικὸ ἔτος.

Ὁδοιπορικὸ στὰ προσκυνήματά μας:

13-14 Μαΐου: στὴν Κόνιτσα καὶ στὰ Γιάννενα

Ἕνα πλούσιο σὲ εὐλογίες προσκυνηματικὸ ὁδοιπορικὸ εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ζήσουν οἱ εὐσεβεῖς προσκυνητὲς μας κατὰ τὴν διήμερη προσκυνηματικὴ ἐκδρομή μας στὰ ἱερὰ χώματα τῶν περιοχῶν Κόνιτσας καὶ Ἰωαννίνων.

Εὐκαιρία πνευματικῆς ἀνάτασης καὶ ἀναψυχῆς ἡ ἐπαφὴ στὶς συγκεκριμένες περιοχὲς μὲ Ἱερὰ Μοναστήρια καὶ τοὺς τόπους τῶν ἁγίων, ὅπως τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐν Ἰωαννίνοις καὶ τοῦ ἁγίου Παϊσίου τοῦ Ἁγιορείτου, μὲ τὶς καρδιὲς νὰ γεμίζουν ἀπὸ καθάριο ὀξυγόνο καὶ τὴν κοινὴ διαπίστωση «Θαυμαστὸς ὁ Θεός, ἐν τοῖς ἁγίοις Αὐτοῦ»!

Τὸ πρόγραμμα τῆς πρώτης ἡμέρας, τοῦ Σαββάτου, 13 μηνὸς Μαΐου, περιλάμβανε:

- τὸ προσκύνημα στὴν οἰκία τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐν Ἰωαννίνοις,

στὴν μαγευτικὴ πόλη τῶν Ἰωαννίνων,

- τὴν ἐπίσκεψη σὲ Μοναστήρια τῆς λίμνης Παμβώτιδας ὅπως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἁγίου Νικολάου τῶν Φιλανθρωπηνῶν,

- τὴν ἐπίσκεψη στὴν οἰκία τοῦ Ὁσίου Παϊσίου τοῦ Ἁγιορείτου στὴν Κόνιτσα. Ἐδῶ, εἴχαμε τὴν εὐλογία τῆς ξενάγησης ἀπὸ τὰ ἀνίψια τοῦ Ὁσίου, τὸν Χρῆστο καὶ τὴν Μαρία στὰ δωμάτια τῆς πατρικῆς του οἰκίας,

- τὴν ἐπίσκεψη στὸ μονοτόξο γραφικὸ καὶ ἱστορικὸ γεφύρι τῆς Κόνιτσας, καὶ τὴν βόλτα στὸ κέντρο τῆς Κωμοπόλεως.

Τὴν ἑπόμενη μέρα ποὺ ἦταν Κυριακή, εἴχαμε τὴν εὐλογία νὰ ἐκκλησιαστοῦμε στὴν Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Μολυβδοσκέπαστης, ὅπου, μετὰ τὴν Θ. Λειτουργία τελέσαμε τρισάγιο στὸν τάφο τοῦ ἀείμνηστου Μητροπολίτου Κονίτσης κυροῦ Σεβαστιανοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε γίνει γνωστὸς τόσο στὸ Πανελλήνιο, ὅσο καὶ στὸν ὅπου γῆς Ἑλληνισμὸ γιὰ τὸν ἀκατάπαυστο ἀγώνα του ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Στὴν συνέχεια ἐπισκεφθήκαμε τὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἀσπραγγέλων Ζαγορίου καὶ τὸ γραφικὸ Μονοδένδρι, ὅπου βρίσκεται τὸ ἐγκαταλελειμμένο μοναστήρι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς στὴν ἄκρη τοῦ φαραγγιοῦ τοῦ Βίκου.

Ἕνα ὁδοιπορικὸ ποὺ ἦταν, γιὰ ὅσους συμμετεῖχαν, μία ὠφέλιμη πνευματικὴ ἐμπειρία!

18 Ἰουνίου: σὲ Ἱ. Μονὲς τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Λαγκαδᾶ

Στὸ τέλος τῆς ἱεραποστολικῆς χρονιᾶς, μέλη καὶ φίλοι του συλλόγου, πραγματοποιήσαμε ἡμερήσιο προσκύνημα στὴν Ἱ. Μονὴ Ἄξιόν Ἐστι στὸ Μεσαῖο Θεσσαλονίκης καὶ στὴν Ι. Μονὴ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος στὸ Σοχὸ Λαγκαδᾶ. Πολὺ ὄμορφη καὶ ψυχωφελὴς ὑπῆρξε ἡ συνάντηση μετὰ τὸν ἐκκλησιασμὸ μὲ τὴν Γερόντισσα Εὐφημία τὴν καθηγουμένη τῆς Ι. Μονῆς Ἄξιόν Ἐστι καὶ ἡ φιλοξενία στὸ ὑπαίθριο ἀρχονταρίκι τοῦ μοναστηριοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπισκεφτήκαμε τὴν Ἱ. Μονὴ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος στὸ Σοχὸ Λαγκαδᾶ, ὅπου μετὰ τὸ κέρασμα στὸ ἀρχονταρίκι συμμετείχαμε στὸν ἑσπερινὸ καὶ προσκυνήσαμε τὰ θησαυρίσματα τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου. Ἀφοῦ πήραμε τὴν εὐχὴ τοῦ Γέροντος Ἰωαννικίου καὶ ἀπὸ ἕνα βιβλίο γιὰ δῶρο, ἀπὸ τὰ τελευταῖα ποὺ ἐξέδωσε ἡ Μονή, ἀποχαιρετήσαμε τὴν ἀδελφότητα καὶ πήραμε τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς.

Νομίζω πὼς αὐτὸ τὸ προσκύνημα τὰ εἶχε ὅλα. Κατάνυξη, εὐλάβεια, συγκίνηση, διασκέδαση, γνώση, καλὸ φαγητό, ὄμορφη συντροφιὰ μὲ τραγούδι, ὕμνους, καὶ ψυχωφελῆ λόγια ἀπὸ τοὺς συντελεστές. Σίγουρα αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔμεινε στὸ τέλος, εἶναι οἱ γλυκὲς ἀναμνήσεις, οἱ ὁποῖες καὶ θὰ ἐνισχύονται κάθε φορὰ ποὺ θὰ κοιτάζουμε μὲ νοσταλγία τὶς φωτογραφίες ποὺ βγάλαμε καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ μικροῦ αὐτοῦ "ταξιδιοῦ" μας.

Τὸ παρὸν ἄρθρο μας, ὅπως καὶ τὰ περισσότερα ποὺ ἀναφέρονται στὶς δραστηριότητές μας, ἐντάσσεται στὴν προσπάθεια προβολῆς καὶ ἐνημέρωσης γιὰ τὰ δρώμενα τοῦ μικροῦ συλλόγου μας, προσπάθεια ποὺ κάνουμε στὴν συντακτικὴ ὁμάδα τοῦ περιοδικοῦ μας, γιὰ νὰ τονωθεῖ ἡ ἱεραποστολικὴ συνείδηση τῶν μελῶν καὶ φίλων μας, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ μας, ὥστε διαβάζοντάς τα, νὰ γίνουν μέτοχοι στὶς δράσεις μας, καὶ γιατί ὄχι, ἂν τὸ θελήσουν ἀργότερα, καὶ συμμέτοχοι στὸν ἀγώνα τῆς ἱεραποστολῆς καὶ τῆς φιλανθρωπίας ποὺ ἐπιτελεῖ ὁ σύλλογος ἀλλὰ καὶ νὰ γνωρίσουν τὸ κατηχητικὸ ἔργο ποὺ γίνεται στὴν αἴθουσα μὲ τοὺς κύκλους μελέτης Ἁγίας Γραφῆς κάθε Δευτέρα και Τετάρτη καὶ τὶς γενικὲς ὁμιλίες κάθε Σάββατο, ποὺ θὰ ξεκινήσουν πάλι, πρῶτα ὁ Θεός, μὲ τὴν ἔναρξη τῆς νέας κατηχητικῆς περιόδου.

Ὁ ἡσυχαστὴς

Στὴ Βασιλεύουσα, τὴν περικαλλέστατη Κωνσταντίνου πόλιν, στὸ β΄μισό τοῦ 6ου αἰώνα, τὰ τελευταῖα χρόνια τοῦ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανοῦ, γεννήθηκε ὁ Βασίλειος, μετέπειτα μοναχὸς Ἀρσένιος. Καταγόταν ἀπὸ γενιὰ ἔνδοξη καὶ περιφανῆ κι ἔλαβε ὑψηλὴ μόρφωση· ἔγινε μέτοχος καὶ τῆς θύραθεν παιδείας ἐντρυφώντας μὲ ζῆλο στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες φιλοσόφους καὶ ποιητές, ὅπως ὁ συνονόματός του Μέγας Βασίλειος, ἀλλὰ κυρίως διδάχθηκε τὸν φόβο καὶ τὴν γνώση τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἀρίστευε. Ἔζησε τὰ παιδικὰ καὶ πρῶτα νεανικά του χρόνια σὲ μιὰ δύσκολη γιὰ τὴν αὐτοκρατορία περίοδο. Μὲ τὸ θάνατο τοῦ Ἰουστινιανοῦ πολλαπλασιάστηκαν οἱ ἐπιδρομὲς τῶν Σλάβων καὶ τῶν Ἀβάρων, πού ἐποφθαλμιοῦσαν τὴν πολιτισμένη ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία, παρόλες τὶς δαπανηρὲς ἐκστρατεῖες τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀπωθήσει τοὺς ἐχθρούς τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ἀλλὰ εἶχε δημιουργήσει ἔντονο οἰκονομικὸ πρόβλημα, ποὺ τώρα ταλάνιζε τοὺς ὑπηκόους τοῦ διαδόχου του, Ἰουστίνου Β΄.

Ἡ ἐφυΐα τοῦ νεαροῦ Βασιλείου, ἡ θαυμαστὴ καὶ πλούσια ἐκπαίδευσή του καὶ ἡ ἀρχοντική του γενιὰ ἔπεισαν τὸν Ἰουστίνο Β΄ νὰ τοῦ προσφέρει μίαν ὑψηλὴ θέση στὸ παλάτι. Ὁ Βασίλειος ἀνταποκρινόταν μὲ ὑψηλὸ αἴσθημα χρέους καὶ μὲ τὴν ἀπαράμιλλη εὐφυΐα στὸ ὑψηλό του ἀξίωμα. Ἦταν πολὺ νέος ἀκόμη καὶ τοῦ εἶχαν ἀνατεθεῖ καθήκοντα, ποὺ ἀπαιτοῦσαν τὴ σύνεση ἑνὸς ὥριμου ἄνδρα. Ὁ Βασίλειος ἀνταποκρινόταν μὲ ἀπόλυτη ἐπιτυχία καὶ ἀπολάμβανε τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ἐκτίμηση τοῦ αὐτοκράτορα.

Ὁ ἴδιος ὡστόσο ἀλλοῦ ἐκκέντριζε τὴν ὕπαρξή του. Ἀδιαφοροῦσε πλήρως γιὰ τὴν κοσμικὴ δόξα καὶ τὸν πλοῦτο, ποὺ τοῦ προσφερόταν ἀφειδῶς στὸ παλάτι. Μὲς στὴν τύρβη καὶ τὴν κοσμοχαλασιὰ τοῦ παλατιοῦ, τῶν μηχανορραφιῶν καὶ τῆς πολιτικῆς, ἐκεῖνος τηροῦσε “ἐν πάση φυλακὴ τὴν καρδίαν του”. Δὲν διασκόρπιζε τὸ νοῦ του, δὲν διαχεόταν σὲ ὅλα τά ἐξωτερικὰ ἀλλὰ στρεφόταν πρὸς τὸν ἐσώτερο ἑαυτό του γιὰ ν᾽ ἀνεβεῖ πρὸς τὸν Θεό. Προσευχόταν ἔμπονα πρὸς τὸν Ἰησοῦ, ἀδιαλείπτως. Ἕνα καὶ μοναδικό τό αἴτημά του: “Κύριε, ὁδήγησόν με πῶς σωθῶ”. Καὶ ὕστερα ἀπὸ χιλιάδες γονυκλισίες, χιλιάδες ἐπικλήσεις καὶ ποταμοὺς δακρύων, μιὰ μέρα ἄκουσε τὴν ἀπάντηση ἀπὸ μιὰ τρυφερή, γεμάτη ἀγάπη φωνή, ποὺ τοῦ ψιθύρισε: “Βασίλειε, φεῦγε τοὺς ἀνθρώπους καὶ σώζῃ ”.

Τὴν ἴδια νύκτα ὁ Βασίλειος ἐξαφανίστηκε ἀπὸ τὸ παλάτι. Τὸν ξαναβρίσκουμε στὴν ἔρημο τῆς Νιτρίας, προσκολλημένο στὸν ἀββᾶ Ζωσιμᾶ, με-

γάλο ἀσκητὴ τῆς ἐρήμου, μὲ πλούσια πνευματικὴ ζωή, ποὺ εἶχε διανύσει τὸν περισσότερο δρόμο στὸ ταξίδι του πρὸς τὴ δική του καρδιά. Μέγας ἡσυχαστής. Ἐκεῖ κοντά του, στὴν ἔρημο, ἀποσύρθηκε καὶ ὁ Βασίλειος καὶ μὲ τὴν καθοδήγηση τοῦ ἀββᾶ προσπαθοῦσε καθημερινὰ νὰ κλείσει τὴ θύρα τοῦ νοῦ του, νὰ ἐπιστρέψει εἰς ἑαυτόν, νὰ εἰρηνεύσει μὲ τὴν ψυχή του, νὰ βυθιστεῖ στὸν ἑαυτό του, γιὰ ν᾽ ἀνακαλύψει τὰ σκαλοπάτια ποὺ θὰ τὸν ἀνέβαζαν στὸ Θεό.

Ἐκάρη μοναχὸς καὶ ὁ ἀββᾶς Ζωσιμᾶς τοῦ ἔδωσε τὸ ὄνομα τοῦ δικοῦ του πνευματικοῦ πατέρα, Ἀρσένιος. Πολλαπλασίασε τὶς προσευχές, τὴν ἐγκράτεια, τὰ ἀσκητικὰ παλαίσματα. Προσπαθοῦσε μέσω τῆς προσευχῆς νὰ ἔχει κοινωνία τοῦ νοῦ του μὲ τὸν Θεό. Ἀλλὰ ὁ νοῦς του, διασπαρμένος ἀκόμη, δὲν μποροῦσε νὰ ἐκταθεῖ ἀμετάστροφα ὡς τὸν Κύριο καὶ νὰ ἔχει μαζί Του μίαν ἀδιαμεσολάβητη ἑνότητα. Καὶ ξανάρχισαν οἱ ἐναγώνιες ἐρωτήσεις. Καὶ τότε ἡ ἴδια τρυφερὴ φωνὴ τοῦ ἀπευθύνθηκε μὲ τὸ μοναχικό του ὄνομα "Ἀρσένιε, φεῦγε, σιώπα, ἡσύχαζε· αὗται γὰρ εἰσιν αἱ ρίζαι τῆς ἀναμαρτησίας".

Κι ἔτσι ὁ Ἀρσένιος, κάνοντας ὑπακοή, ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, τραβώντας πιὸ βαθιὰ μέσα στὴν ἔρημο καὶ τήρησε σιωπή. Τὸ τρίτο, ἡ ἡσυχία, ἦταν τὸ πιὸ δύσκολο. Ἔπρεπε νὰ κλείσει τὴν ἐσωτερικὴ πύλη τῆς ψυχῆς του γιὰ νὰ μὴν εἰσέρχονται ἐμπαθῆ νοήματα, λογισμοί, ὀπτικὲς παραστάσεις, ὥστε νὰ ὑψωθεῖ κάποτε, μὲ πολὺν ἔμπονον ἀγώνα "ὑπεράνω τῶν ἐννοιῶν στὴν καθαρὰ σιωπή".

Κι ἔφτασε κάποτε ὁ μακάριος Ἀρσένιος ἀφοῦ παρέδωσε ὁλοκληρωτικὰ τὸν ὅλον ἑαυτό του στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ, νὰ ἐνεργεῖται ἐντός του μόνη της ἡ προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Εἰσῆλθε στὴ ζωὴ καὶ στὴν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ. Ἔζησε μιὰ μακρόχρονη ὁσιακὴ ζωή. Ἡ φήμη τῆς ἁγιότητάς του περιέτρεξε ὅλη τὴν αὐτοκρατορία. Πλήθη συνέρρεαν στὴν ἔρημο γιὰ νὰ τὸν δοῦν καὶ ν᾽ ἀκούσουν λόγο ψυχωφελ ῆ ἀπὸ τὰ χείλη του. Κι ἐκεῖνος "ἔκανε ἀγάπη", ἄφησε τὴν πολυπόθητή του ἡσυχία κι ἀφιερώθηκε στὴ διακονία τῶν ἀδελφῶν, ὅλων τῶν κοπιώντων καὶ πεφορτισμένων τοῦ κόσμου. Πολλοὶ ἔκτισαν καλύβες κοντά του καὶ σὲ λίγα χρόνια ἕνα πολυπληθέστατο κοινόβιο δημιουργήθηκε στὴν ἔρημο. Ἐπολίσθη ἡ ἔρημος.

Ὅταν σὲ βαθὺ γῆρας ἔπνεε τὰ λοίσθια καὶ δίπλα στὴν ἐπιθανάτια κλίνη εἶχαν συγκεντρωθεῖ τὰ πνευματικά του παιδιά, ἕνα ὑπέρλαμπρο φῶς ἐμφανίστηκε ξαφνικὰ στὸ φτωχικὸ κελί, ὁ γέροντας Ἀρσένιος ἀνασηκώθηκε λίγο ὑψώνοντας τὰ χέρια, τὸ πρόσωπό του ἄστραψε, "ἦλθες, Ἰησοῦ μου γλυκύτατε", ψέλισσε καὶ παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ἡ ἐκκλησία τὸν ἀνακήρυξε ἅγιο.

Φάνυ Κουντουριανού - Μανωλοπούλου